

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามหัวข้อต่อไปนี้

1. หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา
 - 1.1 ความหมายของการบริหาร
 - 1.2 ความสำคัญของการบริหาร
 - 1.3 ความหมายของการบริหารการศึกษา
 - 1.4 ทฤษฎีการบริหารการศึกษา
2. การวิจัยและการวิจัยในชั้นเรียน
 - 2.1 ความหมายของการวิจัย
 - 2.2 การวิจัยในชั้นเรียน
 - 2.3 ความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน
 - 2.4 กระบวนการวิจัยในชั้นเรียน
 - 2.5 ความสำคัญของการพัฒนาครูกับการวิจัยในชั้นเรียน
 - 2.6 ปัญหาและอุปสรรคในการวิจัยในชั้นเรียน
 - 2.7 ปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการวิจัยในชั้นเรียน
 - 2.8 การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 3.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 3.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา

การบริหาร สามารถใช้คำ 2 คำ ทดแทนกันได้ คือคำว่า การบริหาร (Administration) และการจัดการ (Management) แต่ในการวิจัยครั้งนี้ จะใช้คำว่า การบริหาร (Administration)

1.2 ความหมายของการบริหาร

การบริหาร ได้มีผู้ให้คำจำกัดความไว้มากมาย ซึ่งความหมายเหล่านี้ต่างก็กล่าวไปทำนองเดียวกัน แต่อาจจะแตกต่างกันบ้างตามแนวทางที่นักบริหารแต่ละคนได้ศึกษา

จันทร์ธานี สงวนนาม (2545 : 11) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารมีส่วนสัมพันธ์กับสิ่งต่อไปนี้

1. การกำหนดวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์การ
2. ทรัพยากรทางการบริหาร ซึ่งรวมถึงกลุ่มบุคคลในองค์กร
3. กลไกในการดำเนินงานหรือการจัดกิจกรรมขององค์การ

การบริหารเป็นเรื่องของการทำกิจกรรมโดยผู้บริหารและสมาชิกในองค์การเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยการใช้ทรัพยากรและเทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์สูงสุด การบริหารเป็นกระบวนการทางสังคม ซึ่งมีบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปมาทำกิจกรรมร่วมกัน เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย จึงเห็นได้ว่าเรื่องของการบริหารเป็นเรื่องที่ค่อนข้างยุ่งยากเป็นเรื่องที่ต้องเกี่ยวข้องกับบุคคล ความรู้สึกนึกคิด ทรัพยากร จุดมุ่งหมาย รวมทั้งกระบวนการในการบริหารงาน

ชาญชัย อาจินสมาจาร (2539 : 51) กล่าวถึง การบริหาร คือ การทำงานให้ลุล่วงโดยอาศัยผู้อื่น

การบริหาร หมายถึง ศิลปะของการทำงานให้สำเร็จ โดยให้บุคคลอื่นเป็นผู้กระทำ ส่วนอีกความหมายหนึ่ง ก็ว่าเป็น กระบวนการวางแผน การจัดองค์การ การสั่งการ และการควบคุมกำลังความพยายามของสมาชิกภายในองค์การ และทรัพยากรอื่นๆ เพื่อความสำเร็จของเป้าหมายขององค์การที่ได้กำหนดไว้ (ปราชญา กล้าผจญ. 2542 : 12 ; อ้างอิงจาก เซอร์เมอร์ฮอร์น, 1996 : 4)

การบริหาร หมายถึง การดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยอาศัยปัจจัยต่าง ๆ อัน ได้แก่ คน เงิน วัสดุ สิ่งของ และวิธีปฏิบัติงาน (Method) เป็นอุปกรณ์ในการดำเนินงาน หรืออีกนัยหนึ่ง การบริหารคือ การทำงานให้สำเร็จโดยอาศัยบุคคลอื่น (จารุพงศ์ พลเดช. 2548 : 1 อ้างอิงจาก สุธี สุทธิสมบูรณ์ และสมาน รั้งสิโยกฤษฎ์)

การบริหาร หมายถึง การใช้ศาสตร์และศิลปะนำเอาทรัพยากรทางการบริหาร (Administration Resources) มาประกอบตามกระบวนการบริหาร (Process of Administration) ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ (จารุพงศ์ พลเดช. 2548 : 1 อ้างอิงจาก สมพงศ์ เกษมสิน)

การบริหาร หมายถึง การดำเนินงาน หรือการปฏิบัติงานใด ๆ ของหน่วยงานของรัฐ และ/หรือ เจ้าหน้าที่ของรัฐ (ถ้าเป็นหน่วยงานภาคเอกชน หมายถึงของหน่วยงาน และ/หรือ

บุคคล)ที่เกี่ยวข้องกับคน สิ่งของและหน่วยงาน โดยครอบคลุมเรื่องต่างๆ เช่น การบริหาร นโยบาย การบริหารอำนาจหน้าที่ เป็นต้น (วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. 2548 : 1)

สรุปการบริหาร หมายถึง กระบวนการที่นำทรัพยากรการบริหาร คือ คน เงิน วัสดุ อุปกรณ์เทคโนโลยีและการจัดการ มาใช้โดยอาศัยศาสตร์และศิลป์ให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

1.2 ความสำคัญของการบริหาร

การบริหารองค์การเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ เพราะเป็นเรื่องของการทำกิจกรรมโดยผู้บริหารและสมาชิกในองค์การ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยการใช้ทรัพยากรและเทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์สูงสุด เป็นกระบวนการทำงานร่วมกันของคณะบุคคล เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย การเรียนรู้เรื่องการบริหารองค์การจะช่วยให้องค์การสามารถกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายของงานบุคลากร ตลอดจนกลไกการดำเนินงานได้อย่างเหมาะสม

1.3 ความหมายของการบริหารการศึกษา

การบริหารการศึกษา เป็นการนำคำสองคำมารวมกัน คือ คำว่า การบริหาร (Administration) และ คำว่า การศึกษา (Education) ซึ่งมีผู้ให้ความหมาย การบริหารการศึกษา ไว้ดังนี้

สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2523 : 3) การบริหารการศึกษา หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการศึกษา โดยใช้ คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และการจัดการเพื่อพัฒนาบุคคลให้เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

เมธี ปิลาธนานนท์ (2525 : 2) กล่าวถึง การบริหารการศึกษา หมายถึง การใช้ทั้งศาสตร์และศิลปะในการดำเนินการหรือให้บริการด้านการปกครอง การเรียนการสอน และการปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับกิจกรรมการศึกษาร่วมกับผู้อื่น เพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยดี มีประสิทธิภาพตามจุดหมายที่ได้วางไว้

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2529 : 4) กล่าวถึง การบริหารการศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมมือกันดำเนินการ เพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมในทุกๆ ด้าน นับตั้งแต่บุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรมและคุณธรรม เพื่อให้มีค่านิยมตรงกับความต้องการของสังคมโดยกระบวนการต่างๆ ที่อาศัยการควบคุมสิ่งแวดล้อมให้มีผลต่อบุคคล เพื่อให้บุคคลพัฒนาไปตรงตามเป้าหมายของสังคมที่ตนดำเนินชีวิตอยู่

อุทัย ธรรมเตโช (2531 : 40) กล่าวถึง การบริหารการศึกษา หมายถึง กิจกรรมที่บุคคล 2 คน ขึ้นไปดำเนินการพัฒนาสมาชิกของสังคม ให้มีความเจริญงอกงาม เพื่อให้เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม และช่วยพัฒนาสังคมให้เจริญสืบไป หรือ กระบวนการในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

รุ่ง แก้วแดง (2545 : 44) กล่าวถึง การบริหารการศึกษา คือ การจัดการเพื่อให้ผู้เรียนได้รับการบริการการศึกษาที่มีคุณภาพมากที่สุด

สมชาย วงศ์เกษม (2549 : 37) กล่าวถึง การบริหารการศึกษา หมายถึง กระบวนการจัดการร่วมกันระหว่างผู้บริหารและบุคคลต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินงานทางการศึกษابرรลุเป้าหมายและประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กระบวนการทางสังคมในการใช้ทรัพยากรการบริหารร่วมกันอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ เพื่อใช้ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความเจริญงอกงามทุก ๆ ด้าน นับตั้งแต่ด้านบุคลิกภาพ ด้านความรู้ ความสามารถ คุณลักษณะที่ดีตามความต้องการของสังคม

1.4 ทฤษฎีการบริหารการศึกษา

การศึกษาหลักและทฤษฎีจะมีส่วนช่วยอย่างมากให้นักบริหารเป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และมีวิสัยทัศน์ เนื่องจากได้ศึกษามาก ฟังมาก ได้รู้มาก ได้เห็นมาก กลายเป็นพหูสูตร เชี่ยวชาญในหลาย ๆ ด้าน แล้วนำเอาผลของความเชี่ยวชาญมาคิดไตร่ตรอง วางแผนหาทางป้องกันเอาไว้ก่อน (Proactive) เพื่อรับมือกับปัญหา อุปสรรค สิ่งกีดขวางต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต มีสำรองคอยให้ปัญหาเกิดขึ้นก่อน แล้วค่อยตามแก้ไขภายหลัง ดังนั้นนักบริหารที่ดีต้องรู้จักศึกษาหลักและทฤษฎีการบริหารอยู่เสมอ

ทฤษฎี X และทฤษฎี Y

Douglas McGregor เขามีความคิดเห็นต่อองค์การแบบดั้งเดิม (The Traditional Organization) ที่มีการแบ่งฝ่ายการทำงานอย่างเฉพาะเจาะจง มีการควบคุมตัดสินใจไว้ที่ส่วนกลาง และมีการติดต่อสื่อสารลงสู่เบื้องล่าง (Top Down) ว่ามิใช่เป็นสิ่งที่จะช่วยให้เกิดผลผลิตที่จำเป็นทางเศรษฐกิจ แต่เป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงสมมติฐานเบื้องต้นเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์ (Human Nature) ซึ่งสมมติฐานนี้เรียกว่า ทฤษฎี X (Theory X) และแมคเกรเกอร์มีแนวความคิดว่า การบริหารต้องใช้ทฤษฎีการบริหารองค์การแบบใหม่และมีการฝึกปฏิบัติโดยมองถึงธรรมชาติของมนุษย์ในแนวที่ตรงกันข้าม ซึ่งเขาได้สรุปสมมติฐานเบื้องต้น และเรียกทฤษฎีนี้ว่า ทฤษฎี Y (Theory Y) เป็นการรวมเป้าหมายของบุคคลและ

เป้าหมายขององค์การให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน การจูงใจจึงต้องใช้ในระดับสูง ผู้บังคับบัญชาจะไม่ควบคุมผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างเข้มงวด แต่จะส่งเสริมให้ผู้ใต้บังคับบัญชารู้จักควบคุมตัวเองให้มากขึ้น (จันทราณี สงวนนาม. 2545 : 66-67)

จะเห็นได้ว่า แนวความคิดทางการบริหารของแมคเกรเกอร์ได้นำแนวความคิดของลิเคิ์ทมาพัฒนาในประเด็นที่สำคัญ ๆ 3 เรื่อง คือ การศึกษาเกี่ยวกับการจูงใจของมนุษย์ (Human Motivation) การควบคุมตนเอง (Self-Control) และการปฏิบัติของผู้ใต้บังคับบัญชา (Compliance)

การบริหารจัดการ โดยโรงเรียนเป็นฐาน

การบริหารจัดการที่ใช้โรงเรียนเป็นฐาน มีความสำคัญและกรอบแนวคิด ดังนี้ (กรมวิชาการ. 2545 : 9-19)

1. หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) เป็นการกระจายอำนาจการศึกษาจากส่วนกลางไปยังสถานศึกษา ให้สามารถตัดสินใจดำเนินการได้สอดคล้องกับแนวทางพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพสูงสุด
2. หลักการสถานศึกษาเป็นศูนย์กลาง (School Center) สถานศึกษาจะเป็นหน่วยงานบริหารไม่ใช่ผู้ถูกบริหาร สถานศึกษาเป็นหน่วยสำคัญในการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาที่สอดคล้องกันทั้งในระดับส่วนกลาง เขตพื้นที่การศึกษา ท้องถิ่นและชุมชน
3. หลักการมีส่วนร่วม (Collaboration Participation) ผู้ที่มีส่วนร่วมที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายควรมีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือในการบริหาร การตัดสินใจและการจัดการศึกษา ทำให้เกิดความตระหนักและความเป็นเจ้าของของสถานศึกษา
4. หลักการพึ่งพาตัวเอง (Self-improvement) เน้นให้สถานศึกษามีระบบการบริหารตนเอง มีอำนาจหน้าที่และรับผิดชอบการดำเนินงานตามความพร้อมและสถานการณ์ของสถานศึกษาผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมองเห็นจุดหมาย เป้าหมายของสถานศึกษาตรงกัน สามารถบูรณาการสภาพการณ์ของท้องถิ่นกับสถานศึกษา มาส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ด้วยความสามารถภูมิใจ
5. หลักการประสานงาน (Co-ordination) สามารถประสานงานกันได้ทุกระดับ ทั้งแนวตั้งและแนวนอน เป็นกิจกรรมที่ต้องเน้นและเข้มแข็ง ทั้งสร้างความเข้าใจระหว่างบุคคลในสถานศึกษา และบุคคลภายนอก รวมทั้งการประสานงานแสวงหาความร่วมมือ ความช่วยเหลือทั้งทรัพยากรและเทคนิคและวิธีการใหม่ ๆ

6. หลักความต่อเนื่องและหลากหลาย (Continuity and Diversity) การบริหาร ต้องมีความต่อเนื่องใช้เวลาและใช้เทคนิคการบริหาร จะต้องมีความหลากหลายและสอดคล้องกัน มุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกัน สามารถปรับใช้การบริหารตามสถานการณ์ที่นำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ได้

7. หลักการพัฒนาตนเอง (Self-improvement) สถานศึกษาต้องพัฒนาไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ พัฒนาการตนเองอยู่เสมอเพื่อให้เกิดการพัฒนา ทั้งการพัฒนาองค์กร พัฒนาวิชาชีพ พัฒนาบุคคลและพัฒนาทีมงาน โดยการนำองค์ประกอบนี้มาวิเคราะห์สังเคราะห์ เป็นวิสัยทัศน์และแผนกลยุทธ์สำหรับสถานศึกษานั้น ๆ

8. หลักการตรวจสอบและถ่วงดุล (Check Balance) ส่วนกลางและเขตพื้นที่ การศึกษาจะกำหนดนโยบายและควบคุมมาตรฐานการศึกษา และจะมีองค์กรตรวจสอบคุณภาพ ทั้งนี้จะเป็นการประกันคุณภาพการศึกษา ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

หลักการบริหารโดยการใช้โรงเรียนเป็นฐาน จะต้องคำนึงถึงหลักนิติรัฐ 6 ประการ มาประกอบการบริหารด้วย คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความรับผิดชอบ หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม และหลักของความคุ้มค่า

ทฤษฎีการบริหารโดยการเน้นสถานการณ์ (Situational Management Theory)

อาศัยแนวคิดทางการบริหารเชิงพฤติกรรมที่ยึดหลักการบริหารว่า มนุษย์เป็นทรัพยากรที่มีค่าที่ควรลงทุนมององค์การควรใช้คนให้ดีในฐานะทรัพยากรมนุษย์ตามปรัชญาการบริหารที่ว่า “Use People Well as Human Resources” การบริหารตามทฤษฎีนี้ จำเป็นต้องอาศัยความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรกับสิ่งแวดล้อม ในบางสถานการณ์จำเป็นต้องตัดสินใจที่เฉียบขาดของผู้บริหาร บางครั้งต้องอาศัยทฤษฎีแรงจูงใจ จิตวิทยา และหลักการมนุษยสัมพันธ์ ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องรู้จักนำเอาหลักการ ทฤษฎี และแนวคิดทางการบริหาร หลาย ๆ ทฤษฎีไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ในบริหารในยุคปัจจุบันจึงมีความเชื่อว่าสถานการณ์จะเป็นตัวกำหนดว่าควรจะใช้การบริหารแบบใด โดยไม่ยึดถือตามหลักการแนวคิดและทฤษฎีทางการบริหารแบบใดแบบหนึ่ง (เจริญผล สุวรรณโชติ. 2537 : 214-215)

หลักการการบริหารโดยสถานการณ์ สรุปว่า

1. ถือว่าการบริหารดีหรือไม่ดีขึ้นอยู่กับสถานการณ์
2. ต้องพยายามวิเคราะห์สถานการณ์ให้ดีที่สุด เนื่องจากสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป การบริหารจึงไม่ควรยึดสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง พร้อมทั้งจะรับสถานการณ์ใหม่ ปรับเปลี่ยนวิธีการแก้ปัญหาให้เหมาะสม

3. การบริหารโดยสถานการณ์ยอมรับหลักการของทฤษฎีระบบ กล่าวคือ ผสมผสานแนวคิดเกี่ยวกับระบบปิดและระบบเปิดเข้าด้วยกัน

4. การบริหารโดยสถานการณ์คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมและความต้องการของบุคคล รวมทั้งการใช้ปัจจัยด้านจิตวิทยา

5. การบริหารโดยสถานการณ์เน้นให้ผู้บริหารพิจารณาความแตกต่างที่มีอยู่ภายในหน่วยงาน เช่น ความแตกต่างของบุคคล ความแตกต่างของระเบียบ กฎเกณฑ์ วิธีการ และกระบวนการติดตามควบคุมกับการทำงานขององค์กร ความแตกต่างของสัมพันธภาพของบุคคลในองค์กร ความแตกต่างของเป้าหมายการดำเนินงานขององค์กร

สรุป ทฤษฎีการบริหารมีความสำคัญในฐานะทำหน้าที่ให้ความรู้ ความคิดใหม่ ๆ เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการ คือ ถ้ามีทฤษฎีก็มีการพิสูจน์ ค้นคว้า เพื่อทดสอบหรือพิสูจน์ ทฤษฎี เป็นการพัฒนาความรู้ทางวิชาการ ก่อให้เกิดการวิจัยทางการบริหารการศึกษา และการมีทฤษฎีใหม่ ๆ มาใช้นั้น ช่วยอำนวยความสะดวกแก่ผู้ศึกษา ที่ไม่จำเป็นต้องไปจดจำ ข้อมูล หรือข้อความต่าง ๆ ให้มากมาย เพียงจำหลักการหรือทฤษฎีเหล่านั้นได้ และนำมาประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปไม่ควรที่จะยึดรูปแบบการบริหารแบบใดแบบหนึ่งเท่านั้น

2. การวิจัยและการวิจัยในชั้นเรียน

2.1 ความหมายของการวิจัย

การวิจัย ตรงกับคำในภาษาอังกฤษ คำว่า research ซึ่งมาจากศัพท์ 2 คำ คือ re หมายถึง การกระทำซ้ำ ๆ และ search หมายถึง ค้นหา เมื่อนำคำสองคำมารวมกัน แปลตรงตัวว่า การค้นหาโดยการกระทำซ้ำแล้วซ้ำอีก ซึ่งมีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

พจนานุกรม (2545 : 1072) ให้ความหมาย การวิจัย หมายถึง การค้นคว้าหาข้อมูล อย่างถี่ถ้วนตามหลักวิชา

ธีรวัฒน์ สุพัตถกุลและเพตินพิศ สุพัตถกุล (2545 : 1072) กล่าวถึง การวิจัย หมายถึง กระบวนการแสวงหาความรู้ ความจริงใหม่ๆ หรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ ด้วยวิธีการที่เป็นระบบ เชื่อถือได้ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อสรุป ข้อเท็จจริง คำอธิบาย ทฤษฎีๆ หรือนำไปใช้ในการตัดสินใจปัญหา

วรัญญา ภัทรสุข (2545 : 1) กล่าวถึง การวิจัย นั้นจะต้องเข้าหลักเกณฑ์อย่างน้อย 3 ประการ ดังนี้

1. เป็นการแสวงหาข้อเท็จจริงด้วยความระมัดระวังและมีความอดทน
2. การแสวงหาข้อเท็จจริงต้องกระทำอย่างมีระเบียบแบบแผน
3. การวิจัยต้องมีวัตถุประสงค์ที่แน่นอน

บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 11) กล่าวถึง การวิจัย คือ กระบวนการค้นคว้าหาความรู้ที่เชื่อถือได้ โดยมีลักษณะดังนี้

1. เป็นกระบวนการที่มีระบบ แบบแผน
2. มีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนและชัดเจน
3. ดำเนินการศึกษาค้นคว้าอย่างรอบคอบ ไม่ลำเอียง
4. มีหลักเหตุผล
5. บันทึกและรายงานออกมาอย่างระมัดระวัง

สุชาติ โสมประยูร (2546 : 8) ให้ความหมาย การวิจัย หมายถึง การศึกษาค้นคว้าอย่างมีระเบียบแบบแผนและเป็นระบบ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลหรือหลักการบางอย่างที่เป็นองค์ความรู้หรือข้อเท็จจริงในมิติใหม่ที่ไม่เหมือนก่อน และเป็นวิธีการหรือกระบวนการการแก้ปัญหาแบบใหม่ที่เชื่อถือได้ อันจะนำไปสู่ความก้าวหน้าทางด้านวิชาการ

บุญเรียง ขจรศิลป์ (2543 : 5) กล่าวถึง การวิจัย หมายถึง กระบวนการเสาะแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ หรือกระบวนการเสาะแสวงหาความรู้ เพื่อตอบปัญหาที่มีอย่างมีระบบและมีวัตถุประสงค์ที่แน่นอนโดยอาศัยวิธีการทางวิทยาศาสตร์

จากความหมายดังกล่าวพอสรุปความหมายของการวิจัย หมายถึง กระบวนการค้นคว้าหาความรู้ ความจริงที่เป็นระบบ มีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน เพื่อนำความรู้ ความจริง ไปใช้ในการพัฒนา แก้ไข ป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในปัจจุบันและอนาคต

2.2 การวิจัยในชั้นเรียน

การวิจัยในชั้นเรียนมีชื่อที่นิยมเรียกแตกต่างกันไป ซึ่งคำที่มีความหมายใกล้เคียงกันได้แก่ การวิจัยในชั้นเรียนหรือการวิจัยชั้นเรียน หรือการวิจัยในห้องเรียน (Classroom Research) การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน (Classroom Action Research) การวิจัยของครู (Teacher Research, Teacher - Based Research) หรือการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในการศึกษาการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้คำว่า “การวิจัยในชั้นเรียน” (Classroom Research)

ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียน

นักวิชาการได้ให้ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียนไว้หลายทัศนะ ดังนี้

อุทุมพร จามรมาน (2537 : 37) เรียกการวิจัยในชั้นเรียนว่า การวิจัยของครูซึ่งหมายถึง การวิจัยโดยครูที่ดี ของครูที่ดีและเพื่อนนักเรียนของตน เป็นการวิจัยที่เกิดขึ้นกับนักเรียนว่ามีอะไรเกิดขึ้นบ้าง ทำไมจึงเกิดและมีวิธีแก้ไขอย่างไร

สุวัฒนา สุวรรณเขตนิกม (2538 : 6) อธิบายว่า การวิจัยในชั้นเรียน คือ กระบวนการแสวงหาความรู้อันเป็นความจริงที่เชื่อถือได้ในเนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนในบริบทของชั้นเรียน

กรมวิชาการ (2542 : 7) ให้นิยามว่า การวิจัยในชั้นเรียน คือ กระบวนการที่ครูศึกษาค้นคว้าเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอนที่ตนรับผิดชอบ จุดเน้นของการวิจัยในชั้นเรียนคือการแก้ปัญหาหรือพัฒนากระบวนการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ ดังนั้นการวิจัยในชั้นเรียน เป็นการศึกษาและวิจัยควบคู่กับการจัดการเรียนการสอน เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอนของตนเองและเพื่อเผยแพร่ผลการวิจัยให้เกิดประโยชน์ต่อผู้อื่นต่อไป

ทศนา แยมมณี (2540 : 5) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การวิจัยที่ทำในบริบทของชั้นเรียน และมุ่งนำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนของตน เป็นการนำกระบวนการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาครูให้ไปสู่ความเป็นเลิศ และมีความเป็นอิสระทางวิชาการ

สุวิมล ว่องวานิช (2543 : 163) ได้สรุปความหมายของการวิจัยชั้นเรียนได้ชัดเจนและจำแนกให้เห็นองค์ประกอบต่างๆ ว่า การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน คือ การวิจัยที่ทำโดยครูสอนในห้องเรียน เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียนและนำผลมาใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน เป็นการวิจัยที่ต้องทำอย่างรวดเร็ว นำผลไปใช้ทันทีและสะท้อนข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานต่างๆ ของตนเอง ให้ทั้งตนเองและกลุ่มเพื่อนร่วมงานในโรงเรียนได้มีโอกาสนอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในแนวทางที่ได้ปฏิบัติ และผลที่เกิดขึ้นเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนต่อไปซึ่งสรุปวิเคราะห์ได้ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์กระบวนการวิจัยในชั้นเรียน

การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนคือการวิจัยที่	
ใคร	ครูผู้สอนในห้องเรียน
ทำอะไร	ทำการแสวงหาวิธีการแก้ปัญหา
ที่ไหน	ที่เกิดขึ้นในห้องเรียน
เมื่อไร	ในขณะที่การเรียนการสอนกำลังเกิดขึ้น
อย่างไร	ด้วยวิธีการวิจัยที่มีวงจรการทำงานแบบ Plan, Act , Observe , Reflect
เพื่อจุดมุ่งหมายใด	มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน
ลักษณะเด่น ของ การวิจัย	เป็นกระบวนการวิจัยที่ทำอย่างรวดเร็วโดยครูผู้สอน เน้นวิธีการแก้ปัญหาที่ตนคิดขึ้น ไปทดลองใช้กับผู้เรียนทันทีและสังเกตการแก้ปัญหานั้น มีการสะท้อนผลและแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับเพื่อนครูในโรงเรียนเป็นการวิจัยแบบร่วมมือ (Collaborative Research)

ชาติรี เกิดธรรม (2545 : 12-13) ให้ความหมายการวิจัยในชั้นเรียนว่า การวิจัยในชั้นเรียน เป็นการพัฒนาทางเลือกในการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม เกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพที่สุดในชั้นเรียน การวิจัยในชั้นเรียน เป็นกระบวนการค้นหาคำตอบอย่างเป็นระบบ มีแบบแผน มีจุดมุ่งหมายที่แน่นอน โดยอาศัยวิธีการที่น่าเชื่อถือเพื่อแก้ปัญหาในชั้นเรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2544 : 6) ให้ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การวิจัยที่ทำโดยครูในชั้นเรียน โดยจุดประสงค์เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนมีการดำเนินการที่มีแบบแผนชัดเจนกระทำอย่างรวดเร็วสามารถนำผลมาใช้ได้ทันที ในระหว่างการทำวิจัยจะมีการสะท้อนผลข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่าง ๆ ซึ่งผลที่ได้ก็นำมาปรับปรุงการเรียนการสอนโดยมีจุดมุ่งหมายที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนมากที่สุด กระบวนการทำวิจัยในชั้นเรียนจะมีการทำอย่างต่อเนื่องจนกว่าจะได้ผลตามที่ต้องการ

การวิจัยในชั้นเรียน เป็นการวิจัยโดยครูผู้สอนในห้องเรียนทำกับนักเรียน เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอน

การวิจัยในชั้นเรียน เป็นกระบวนการที่ครูศึกษาค้นคว้าเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการสอนที่ตนรับผิดชอบ โดยเป็นการแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ ดังนั้นการวิจัยในชั้นเรียนจึงเป็นการวิจัยที่ดำเนินการควบคู่ไปกับการปฏิบัติงานของครู โดยมีครูเป็นผู้ทำการวิจัยและนำผลการวิจัยไปใช้ กล่าวคือ ครูเป็นนักวิจัยที่ทำหน้าที่ทั้งผลิตงานวิจัยและบริโภคงานวิจัย

การวิจัยในชั้นเรียน มีลักษณะที่กล่าวได้ว่า เป็นการวิจัยปฏิบัติการ (Action Research) หรืออาจเรียกว่า การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน (Classroom Action Research) ก็ได้

จากความหมายของการวิจัยในชั้นเรียนที่นักวิชาการกล่าวไว้ข้างต้น สรุปได้ว่าการวิจัยในชั้นเรียน คือกระบวนการแสวงหาความรู้ความจริง ด้วยวิธีการที่เป็นระบบและเชื่อถือได้ในเนื้อหาที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ในสภาพการณ์หรือบริบทของชั้นเรียน

ลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียน

นักวิชาการได้อธิบายลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียนไว้หลายทัศนะ ดังนี้ ประวิต เอราวรณ (2542 : 4) อธิบายลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียนไว้ดังนี้

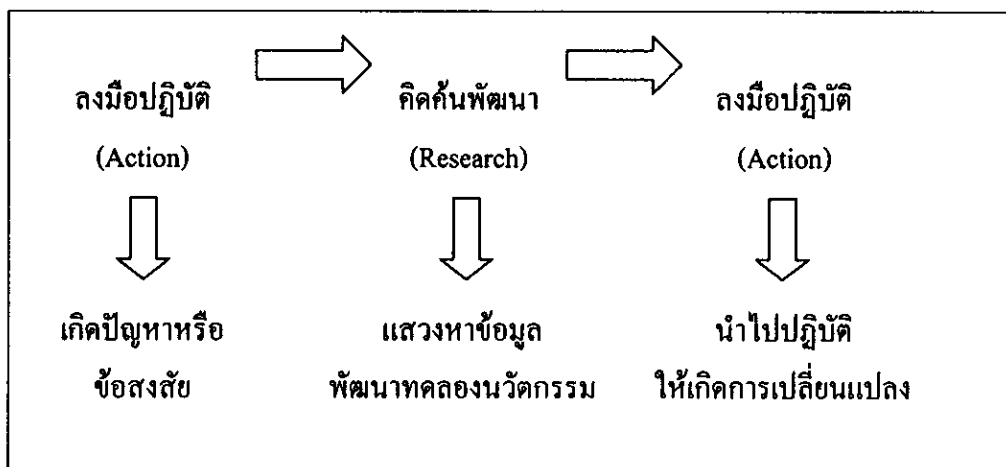
1. เป็นการวิจัยที่เกิดขึ้นจากการทำงานในชั้นเรียนที่เกี่ยวกับการเรียน

การสอน

2. ผลการวิจัยนำไปใช้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

3. การวิจัยดำเนินไปพร้อมกับการจัดการเรียนการสอน กล่าวคือ สอนไปวิจัยไป แล้วนำผลการวิจัยมาใช้แก้ปัญหา และทำการเผยแพร่ให้เกิดประโยชน์ต่อผู้อื่น

อุทุมพร จามรมาน (2538 : ไม่ปรากฏเลขหน้า) ได้อธิบายลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียนไว้ ดังภาพประกอบที่ 1

ภาพประกอบที่ 1 แผนภูมิแสดงลักษณะการวิจัยในชั้นเรียน

จากแผนภูมิอธิบายลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียนได้ว่า เป็นการทำงานที่เมื่อครูลงมือปฏิบัติงานคือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแล้วเกิดปัญหาหรือข้อสงสัยขึ้น ครูต้องศึกษาค้นพัฒนาวิธีการแก้ไขปัญหาโดยการพยายามแสวงหาข้อมูล พัฒนาและทดลองจนได้วิธีการหรือนวัตกรรมต่าง ๆ แล้วนำไปปฏิบัติงานให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น

ชาติรี เกิดธรรม (2545 : 14-15) อธิบายลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียนไว้ดังนี้

1. เป็นการวิจัยจากปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน
2. เป็นการวิจัยเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน
3. การวิจัยดำเนินไปพร้อมกับการจัดการเรียนการสอน กล่าวคือ

สอนพร้อมกับการทำวิจัยไปด้วย แล้วนำผลการวิจัยมาใช้แก้ปัญหา และทำการเผยแพร่ให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น

การวิจัยในชั้นเรียนแตกต่างจากการวิจัยทั่วไปในโรงเรียนตรงที่กลุ่มตัวอย่างมีขนาดเล็ก มักศึกษาในห้องเรียนใดห้องเรียนหนึ่ง เป้าหมายสำคัญคือเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและการเรียนการสอนและการวิจัยโดยครูผู้สอน

โดยสรุปแล้ว ขอบเขตในการวิจัยในชั้นเรียนจะให้ความสำคัญกับการศึกษาค้นนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอนแบ่งได้ 2 ลักษณะ คือ

1. สื่อการเรียนการสอนที่เป็นสิ่งประดิษฐ์
2. กิจกรรมการพัฒนาการเรียนการสอนหรือเทคนิคการสอน

สรุป ลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียน เป็นการวิจัยที่เกิดขึ้นภายในห้องเรียน โดยครูเป็นผู้ทำการวิจัย เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนากระบวนการเรียนการสอน เทคนิคการสอน หรือสื่อการสอนที่เป็นสิ่งประดิษฐ์ โดยดำเนินไปพร้อมกับการเรียนการสอน โดยนำ ผลการวิจัยมาใช้พัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน และเผยแพร่ให้ผู้อื่นนำไปใช้ประโยชน์

2.3 ความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน

หน้าที่หลักของครูอาจารย์คือ การพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพอย่างรอบด้าน ทุกคน การที่ผู้เรียนจะได้รับการพัฒนาอย่างดี ต้องมีครูที่เป็น "มืออาชีพ" เนื่องจากอาชีพครู เป็นอาชีพชั้นสูง จำต้องอาศัยทั้งศาสตร์และศิลป์ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้บัญญัติ ให้กระทรวงการศึกษา ส่งเสริมให้มีระบบการผลิต การพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง (กระทรวงศึกษาธิการ. 2542 : 26) ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ประกอบอาชีพครู ที่ประสงค์จะเป็นครูมืออาชีพในการจัดการศึกษายุคปัจจุบันและอนาคตอันใกล้นี้ ต้องพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างดี มิฉะนั้นก็อาจพบอุปสรรคในการประกอบอาชีพครู

สาระบัญญัติของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในมาตรา 30 ยังได้ระบุว่า “ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอน ที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา” จึงอาจกล่าวได้ว่าการวิจัยจะเป็นวิธีการหนึ่งที่สำคัญ ที่จะช่วยให้การเรียนสอนของครูมีประสิทธิภาพ ซึ่งการวิจัยที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน หรือพัฒนาผู้เรียนนั้น เรียกว่า “การวิจัยในชั้นเรียน” (ประกอบ มณีโรจน์. 2544 : 1)

มีนักวิชาการหลายคน ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการวิจัยในชั้นเรียน ไว้หลายทัศนะ ดังนี้

ประกอบ มณีโรจน์ (2544 : 2) กล่าวถึงประโยชน์ของการวิจัยในชั้นเรียนว่า

1. ช่วยให้ครูได้พัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ
2. ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีคุณภาพสูงขึ้น
3. ช่วยให้องค์กรวิชาการของการเรียนการสอนก้าวหน้า มีนวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอนเพิ่มขึ้น ส่งผลต่อเนื่องต่อการจัดการเรียนการสอนของครู

4. ช่วยให่วงการวิชาชีพครูเป็นวิชาชีพชั้นสูงมากขึ้น เป็นที่ยอมรับของสังคม
ทั่วไป

5. ช่วยพัฒนาตัวครูและวิชาชีพครูไปพร้อม ๆ กัน

ประวัติ เอราวรณ (2542 : 7-8) กล่าวถึงข้อดีของการวิจัยในชั้นเรียนว่า

1. การทำวิจัยในชั้นเรียนจะช่วยให้ครูทำงานอย่างเป็นระบบ เห็นภาพของงาน
ตลอดแนว และมีการวางแผนในการทำงาน

2. ช่วยให้ครูจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพ โดยใช้วิธีการที่มี
ประสิทธิภาพและมีผลการวิจัยรองรับ ซึ่งจะเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมที่ครูจัดการเรียนการสอน
โดยยึดประสบการณ์เดิม ความรู้เดิม และความสนใจส่วนตัวเป็นหลักซึ่งเข้าไม่ถึงปัญหาของ
นักเรียน

3. ครูสามารถสร้างและวิเคราะห์ทางเลือกอย่างหลากหลาย และ คัดสนใจเลือก
ทางเลือกอย่างมีคุณภาพ มีเหตุผลและสร้างสรรค์ เพราะมองทางเลือกได้กว้างขวางลึกซึ้ง

4. ครูที่ใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนจะสามารถควบคุม
กำกับ และพัฒนาการทำงานของตนได้ดี และผลจากการวิจัยจะเป็นรูปธรรม หรือเป็นร่องรอย
ของผลสำเร็จในการปฏิบัติงานของครู

5. นำผลการวิจัยไปใช้ในการกำหนดนโยบายหรือมาตรการต่าง ๆ ของโรงเรียน
ได้

6. ผู้เรียนมีการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ชาติรี เกิดธรรม (2545 : 20) กล่าวว่าการศึกษาวิจัยในชั้นเรียน ก่อให้เกิดประโยชน์หลาย
ประการ เช่น

1. ทำให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุผลตามจุดหมายของหลักสูตรมาก
ยิ่งขึ้น เพราะครูผู้สอนสามารถใช้นวัตกรรม สื่อการสอน วิธีการหรือเทคนิค การสอนใหม่ ๆ
ที่มีคุณภาพในการแก้ปัญหา หรือพัฒนาการเรียนการสอน

2. ครูพัฒนางานของตนเองให้มีมาตรฐานมากยิ่งขึ้น และสามารถใช้เป็นผลงาน
ทางวิชาการเพื่อเสนอขอตำแหน่งให้สูงขึ้นได้

3. ผู้เรียนได้รับการพัฒนา และส่งเสริมตามศักยภาพสูงสุดของผู้เรียน

4. เป็นข้อมูลในการปรับปรุง การบริหาร หรือพัฒนาการจัดการศึกษาให้เกิด
ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สรุปว่าการวิจัยในชั้นเรียน เป็นวิธีการทำงานที่มีประโยชน์ต่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ครูผู้ทำการวิจัยจะมีความทำงานที่เป็นระบบขึ้น สามารถพัฒนากระบวนการเรียนการสอนของตนเองให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และนำผลการวิจัย เป็นผลงานทางวิชาการได้ ด้านผู้เรียนจะได้รับการพัฒนาตามศักยภาพสูงขึ้น และด้านผู้บริหารจะได้ข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือ สามารถนำไปพัฒนาการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อดีของการวิจัยในชั้นเรียน

ข้อดีของการทำวิจัยในชั้นเรียน (ประวิต เอราวรรณ์. 2542 : 7-8 ; วาโร เฟิงส์วาศี. 2544 : 4-5 ; สุวิมล ว่องวานิช. 2544 : 15)

1. ทำให้เกิดการพัฒนาวชิษุฑฑุ เนื่องจากให้ข้อค้นพบที่ได้มาจากกระบวนการสืบค้นที่เป็นระบบและเชื่อถือได้ ครูเกิดการพัฒนากการเรียนการสอน
2. ทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนากการเรียนรู้
3. ช่วยให้ครูทำงานอย่างเป็นระบบ เห็นภาพของงานตลอดแนวและมีการวางแผนในการทำงานครูสามารถสร้างทางเลือกได้อย่างหลากหลาย และตัดสินใจทางเลือกอย่างมีประสิทธิภาพ มีเหตุผลและสร้างสรรค์ เพราะมองทางเลือกที่กว้างขวางและลึกซึ้ง
4. นำผลการวิจัยไปกำหนดนโยบาย หรือมาตรการต่าง ๆ ของโรงเรียน
5. เป็นการแสดงความก้าวหน้าทางวิชาชิษุฑฑุ ด้วยการเผยแพร่ความรู้ที่ได้จากการปฏิบัติ และทำให้อาชิษุฑฑุกลายเป็นวิชาชิษุฑฑุ
6. เป็นการส่งเสริม สนับสนุนความก้าวหน้าของการวิจัยทางการศึกษา เนื่องจากการวิจัยแบบนี้จะส่งเสริมบรรยากาศของการทำงานแบบประชาธิปไตย โดยที่ทุกฝ่ายได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์และยอมรับการค้นพบร่วมกัน
7. ทำให้การเรียนได้รับการพัฒนาอย่างถูกต้องเป็นระบบเกิดผลดีแก่นักเรียน

2.4 กระบวนการวิจัยในชั้นเรียน

การวิจัยในชั้นเรียนมีกระบวนการที่ต่อเนื่องและเป็นระบบ คือเริ่มต้นจากการสำรวจสภาพการปฏิบัติงานว่ามีปัญหาอะไรบ้าง วางแผนเพื่อใช้แก้ปัญหา ลงมือปฏิบัติตามแผน แล้วสะท้อนผลการปฏิบัติเพื่อการเริ่มต้นใหม่ ซึ่งแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดดังนี้ (ประวิต เอราวรรณ์. 2542 : 5-7)

2.4.1 การสำรวจสภาพการปฏิบัติงาน (Reconnaissance)

เป็นขั้นตอนของการสำรวจสภาพการปฏิบัติงานของครูว่ามีปัญหาอะไรบ้าง แล้ววิเคราะห์ว่าปัญหาเหล่านั้นมีสาเหตุมาจากอะไร และจะสามารถปรับปรุง เปลี่ยนแปลง

หรือแก้ไขสภาพการปฏิบัติงานในส่วนใดได้บ้าง ซึ่งครูสามารถสำรวจได้จากกิจกรรมการเรียน การสอน พฤติกรรมนักเรียน สภาพแวดล้อม และบริบทต่าง ๆ ของโรงเรียน การสำรวจและ วิเคราะห์ปัญหาดังกล่าวจะนำไปสู่การเข้าใจปัญหาอย่างชัดเจนและสามารถจัดลำดับ ความสำคัญของปัญหา และกำหนดวัตถุประสงค์การวิจัยได้

2.4.2 การวางแผน (Planning)

เป็นขั้นตอนสำหรับกำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดวิธีการ และวางแผนเพื่อ ลงมือปฏิบัติ (Action) ในการค้นหาคำตอบหรือพัฒนานวัตกรรม และการแก้ไขหรือ เปลี่ยนแปลงสภาพการปฏิบัติงานที่เป็นปัญหา

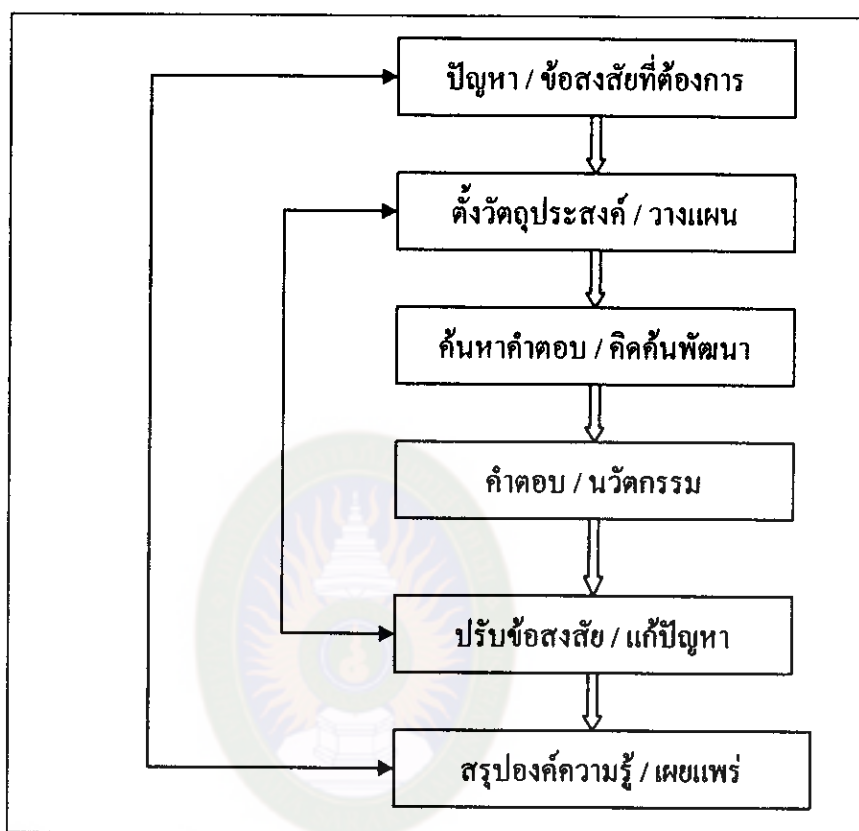
2.4.3 การลงมือปฏิบัติ (Action) เป็นขั้นตอนการปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้

2.4.4 การสะท้อนผลการปฏิบัติ (Reflection)

หลังจากที่มีการปฏิบัติเพื่อแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาตามแผนจนปรากฏผล แล้ว นักวิจัยต้องมีการสะท้อนผลการปฏิบัติว่ามีสิ่งใดที่เกิดขึ้นหรือเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาไป บ้าง เพื่อสรุปผลและวางแผนปรับปรุงใหม่หรือแก้ปัญหาคือใหม่ต่อไป

จากกระบวนการดังกล่าวจะเห็นว่า การวิจัยในชั้นเรียนมุ่งที่จะแสวงหาคำตอบ หรือพัฒนานวัตกรรมควบคู่ไปกับการนำเอาคำตอบหรือนวัตกรรมนั้นไปใช้แก้ปัญหาที่ครู กำลังประสบอยู่ ซึ่งเป็นวงจรต่อเนื่องไม่สิ้นสุด ครูจึงสามารถปรับประยุกต์ให้เข้ากับการ ทำงานปกติของตนเองได้ ดังนั้นการวิจัยในชั้นเรียนของครูไม่ใช่การเริ่มต้นทำงานชิ้นใหม่ แต่เป็นการวิเคราะห์ วางแผน และจัดระบบการทำงานเดิมของครูให้เป็นกระบวนการทำงาน ที่เป็นการวิจัยในชั้นเรียน ไปด้วย

วงจรการวิจัยในชั้นเรียน มีลักษณะ ดังแสดงในภาพประกอบที่ 2

ภาพประกอบที่ 2 วงจรการวิจัยในชั้นเรียน

การวิจัยในชั้นเรียน จะเริ่มจากปัญหาหรือข้อสงสัยที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานของครู โดยครูจะตั้งคำถามที่มีความหมายในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน กำหนดวัตถุประสงค์ในการแสวงหาคำตอบ หรือการคิดค้นนวัตกรรม แล้ววางแผนการปฏิบัติงานและการวิจัยหลังจากนั้นก็จัดการเรียนการสอนไปพร้อม ๆ กับการเก็บข้อมูลตามที่ได้วางแผนการวิจัยไว้ นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์สรุปผลการวิจัยเพื่อตอบคำถามที่ได้ตั้งไว้เบื้องต้น แล้วปรับปรุงข้อสงสัยที่มี และสรุปเป็นองค์ความรู้เพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนต่อไป

เมื่อได้คำตอบ หรือข้อความรู้ที่น่าเชื่อถือแล้ว ครูนักวิจัยจะพัฒนาต่อไปให้มีความถูกต้องเป็นสากลและเป็นประโยชน์มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้เมื่อครูได้ปฏิบัติงานต่อไปอีกระยะหนึ่ง หรือการปฏิบัติงานในลักษณะอื่น ๆ ก็อาจพบปัญหาหรือข้อสงสัยอีก ครูก็สามารถลงมือทำการวิจัยตามวงจรดังกล่าวได้อีก

ดังนั้นการวิจัยจึงไม่ใช่ภาวะหยุดนิ่ง แต่เคลื่อนไหวตลอดเวลา ซึ่งจะส่งผลต่อการทำงานของครูที่เป็นระบบ เห็นภาพของงานตลอดแนว มีการตัดสินใจที่มีคุณภาพ มีเหตุผล และสร้างสรรค์ เพราะมองเห็นทางเลือกต่าง ๆ ได้กว้างขวางและลึกซึ้ง นอกจากนี้ ครูที่ใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนาการเรียนการสอนนี้จะสามารถควบคุม กำกับ และพัฒนาการปฏิบัติงานของตนเองได้อย่างคืบคลาน และผลจากการทำการวิจัยในชั้นเรียนจะเป็นรูปธรรม หรือร่องรอยของผลสำเร็จในการปฏิบัติงานของครู เมื่อครูทำการวิจัยจนครบวงจรแล้ว คำตอบหรือข้อความที่เกิดขึ้นนั้นครูยังสามารถพัฒนาต่อไปให้มีความถูกต้อง ชัดเจน ลึกซึ้ง และเป็นประโยชน์มากยิ่งขึ้น หรือครูเกิดปัญหาหรือข้อสงสัยจากการปฏิบัติงานใหม่ ครูก็สามารถลงมือทำการวิจัยตามวงจรได้อย่างต่อเนื่อง ดังนั้นการวิจัยในชั้นเรียนจึงเคลื่อนไหวตลอดเวลาตามการเรียนรู้และการลงมือปฏิบัติของครู

การเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียน

สุรวาท ทองบุ (2546 : 49-50) การเขียนรายงานการวิจัยมักแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนหน้า ส่วนเนื้อหา และส่วนหลัง

1. ส่วนหน้า ประกอบด้วย ปกหน้า ไบรอนด์ปกหน้า ปกใน ประกาศนียบัตร (อาจใช้คำนำหรือกิตติกรรมประกาศ) หน้าอนุมัติ บทคัดย่อ สารบัญ สารบัญตาราง บัญชีภาพประกอบ

2. ส่วนเนื้อหา ประกอบด้วย บทต่าง ๆ ของรายงานการวิจัย ซึ่งปกตินิยมแบ่งออกเป็น 5 บท ประกอบด้วยหัวข้อย่อยดังต่อไปนี้

2.1 บทนำ ประกอบด้วยหัวข้อรอง คือ ภูมิหลัง จุดมุ่งหมายของการวิจัย (วัตถุประสงค์ของการวิจัย หรือ ความมุ่งหมายของการวิจัย) ความสำคัญของการวิจัย (ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย) สมมติฐานของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย นิยามศัพท์เฉพาะ

2.2 เอกสารหรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยหัวข้อรอง คือ เอกสารที่เกี่ยวข้อง งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (งานวิจัยในประเทศ และงานวิจัยต่างประเทศ)

2.3 วิธีการดำเนินการวิจัย ประกอบด้วยหัวข้อรอง คือ ประชากรกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบวิจัย ขั้นตอนการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.4 ผลการวิจัย ประกอบด้วยหัวข้อรอง คือ สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิจัย ขั้นตอนการนำเสนอผลการวิจัย ผลการวิจัย

2.5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ประกอบด้วยหัวข้อรอง คือ สรุปขั้นตอนการดำเนินการวิจัย สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ (ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป)

3. ส่วนหลัง ประกอบด้วย บรรณานุกรม ภาคผนวก ประวัติผู้วิจัย

ดังนั้นการเขียนรายงานการทำวิจัยในชั้นเรียนที่สมบูรณ์จะต้องมีส่วนประกอบสำคัญ 3 ส่วน คือ ส่วนหน้า (ปกหน้า ใบบรองปก ปกใน ประกาศนุญประการ หน้าอนุมัติ บทคัดย่อ สารบัญ สารบัญตาราง บัญชีภาพประกอบ) ส่วนเนื้อหา นิยมเขียนรายงานเป็น 5 บท (บทนำ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิธีดำเนินการวิจัย ผลการวิจัย และสรุปผล อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ) และส่วนหลัง (บรรณานุกรม ภาคผนวก ประวัติผู้วิจัย)

2.5 ความสำคัญของการพัฒนาครูกับการวิจัยในชั้นเรียน

ไพฑูริย์ สินลารัตน์ (2540 : 63) ได้กล่าวถึงหน้าที่และความสำคัญที่อาจารย์ต้องทำวิจัยควบคู่กับการเรียนการสอนว่า หน้าที่วิจัยของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยจำเป็นต้องการฝึกฝนวิชาของตนเองให้ลึกซึ้งกว้างขวางก้าวหน้าให้ทันสมัย เพราะวิชาในโลกนี้ไม่หยุดนิ่ง ดังนั้นจึงควรพยายามฝึกขวนขวาย อ่าน และสดับฟัง เพื่อให้ทราบว่าในสาขาตนนั้น ได้ก้าวไปในลักษณะใด ทั้งนี้เพื่อจะได้ถ่ายทอดให้บัณฑิตได้รับความรู้ที่ทันสมัย

จารึก ในพ่อง (2537 : 18) ได้สรุปวิธีการพัฒนาครูเพื่อให้มีประสิทธิภาพในการทำงานไว้ดังนี้

1. ควรจะต้องมีการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพของตนเองอยู่เสมอ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

2. ครูจะต้องมีการเสริมทักษะด้านเทคนิคด้วยการสังเกตการสอนจากเพื่อนครู แล้ววิเคราะห์เทคนิคการสอนนั้นมาทดลองหรือสอนเท่าที่จำเป็นตามความสามารถของตน

3. ครูจะต้องมีการเสริมสร้างคุณลักษณะกับเจตคติที่ดีในวิชาชีพด้วยการปรับปรุงบุคลิกภาพในการสอนรวมทั้งครูจะต้องมีการพัฒนาตนเองด้านสุขภาพจิต มีมนุษยสัมพันธ์ ความรู้รอบตัวและบุคลิกภาพเพื่อให้ครูดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

อุทุมพร จามรมาน (2537 : 12) ได้ชี้ให้เห็นว่าการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนมีความสำคัญต่อการพัฒนาครู คือ ช่วยให้ครูเกิดการพัฒนาความเป็นครูที่มีความเข้าใจนักเรียน เข้าใจการปฏิบัติงานมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนให้ดีขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นฐานความรู้ในการตัดสินใจในการปฏิบัติงานของครูก้าววิจัย

รวีวรรณ ชินะตระกูล และเดือนจิตต์ จิตอารีย์ (2538 : 24) ได้บ่งชี้ว่าครูนักวิจัย ผู้จัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพจะต้องมีลักษณะดังนี้

1. มีความใฝ่รู้และฝึกปฏิบัติหาวิธีที่จะพัฒนาหลักสูตรในห้องเรียน หาวิธีการในการพัฒนาการเรียนการสอน
2. มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ในการสอนอย่างเต็มที่
3. มีลักษณะเป็นนักแนะแนวที่คอยให้คำปรึกษา ให้ความช่วยเหลือและบริการนักเรียนด้านวิชาการ
4. ความสามารถในการทำการศึกษาระบุข้อบกพร่องและวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อนำผลการวิเคราะห์มาใช้ประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน
5. เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียน
6. เข้าใจบทบาทของตนเองในการส่งเสริมนักเรียน
7. มีการพัฒนาตนเองด้านวิชาการอย่างสม่ำเสมอ

ปราณี นุ่นน้อย (2539 : ไม่ปรากฏเลขหน้า) ได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานในการพัฒนาวิชาชีพครูดังนี้

1. ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ
2. ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียน
3. มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ
4. พัฒนาแผนการสอนให้ปฏิบัติได้จริง
5. พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ
6. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ที่ถาวร
7. รายงานผลการพัฒนาคุณภาพนักเรียนอย่างเป็นระบบ
8. ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี
9. ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์
10. ร่วมมือกับชุมชนอย่างสร้างสรรค์
11. แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนาการเรียนการสอน

โกวิทย์ ประมวลพฤกษ์ (2541 : 44) กล่าวว่า การทำวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนช่วยให้ครูนักวิจัยสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีลักษณะการส่งเสริมการศึกษาที่สร้างสรรค์ให้ผู้เรียนตัดสินใจอย่างชาญฉลาด เพื่อสร้างนักประชาธิปไตย ผู้เรียนเป็นผู้สร้าง

ความรู้ เป็นผู้ลงมือทำเพื่อให้ความรู้ที่ทันสมัย และกระบวนการเรียนการสอนทำให้ผู้เรียนมี
คุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรม

ลัดดา คำพลงาม (2540 : 11--12) ได้กำหนดให้ครูมีฐานะดังนี้

1. นักการวางแผน โดยการช่วยเหลือนักเรียนให้วางแผนการเรียนและวางแผน
ชีวิตของตนเองอย่างเหมาะสม
2. นักจัดการที่มีความเข้าใจนักเรียนทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน
3. นักอำนวยความสะดวก โดยการส่งเสริมและสนับสนุนให้การเรียนการสอน
สนองความต้องการของผู้เรียน
4. นักวิจัยที่นำผลการวิจัยมาใช้ทำให้นักเรียนเติบโตเต็มศักยภาพด้วยตนเอง
ตลอดจนสร้างองค์ความรู้ใหม่
5. นักสอนที่เน้นการชี้แนะ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดวิธีการเรียนรู้

ผ่องพรรณ ตรียมงคลกุล (2543 : 1) ได้กล่าวถึงครูกับการวิจัยในด้านครูกับบทบาท
เชิงปฏิรูปไว้ ดังนี้

1. ครูเป็นผู้วางแผนการสอนและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวทาง
ที่วงการศึกษายอมรับว่าเหมาะสมในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
2. ครูในฐานะผู้ปฏิบัติการสอนโดยตรง น่าจะมีศักยภาพมากกว่านักวิจัยและ
การศึกษาภายนอกในการพัฒนาการเรียนการสอนบนพื้นฐานของสภาพการณ์และเงื่อนไข
ภายในห้องเรียนและนักเรียนที่ครูรับผิดชอบอยู่ โดยอาจจะไม่อยู่ภายใต้กรอบและทฤษฎีหรือ
แนวทางที่ทำให้โดยผู้อื่นเสมอไป

3. การปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542
กำหนดแนวทางการศึกษาว่าประการหนึ่งว่า ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ยึดผู้เรียนเป็น
ศูนย์กลาง ทั้งนี้ต้องส่งเสริมให้ผู้สอนจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียน ใช้วิจัย
เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากแหล่ง
ทรัพยากรการเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งในโรงเรียนและในชุมชน ตามแนวทางที่ครูจะมีเสรีภาพในการ
จัดการเรียนการสอนมากขึ้น ในขณะที่เดียวกันถูกคาดหวังให้เปลี่ยนบทบาทจากครูผู้สอน
หนังสือมาเป็นครูผู้สอนวิธีการเรียนและทักษะในการแสวงหาความรู้ ซึ่งการที่จะทำตาม
บทบาทใหม่นี้ได้นี้ครูต้องปฏิรูปมโนทัศน์ (Paradigm) ในเรื่องวิธีการเรียนรู้ของตนเองเสียก่อน

เอเรนส์ (Arends. 1994 : ไม่ปรากฏเลขหน้า) ได้แบ่งบทบาทในการปฏิบัติการสอน
ออกเป็น 3 ด้าน คือ

1. หน้าที่ของผู้บริหารในการจัดการชั้นเรียน คือ การปฏิบัติหน้าที่ของครูผู้สอนที่เกี่ยวข้องกับการวางแผน และการดำเนินการจัดสภาพแวดล้อม ระบบสังคมและวัฒนธรรมการอยู่ร่วมกันในชั้นเรียนเพื่อส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้และเป็นแรงจูงใจในการเรียนสำหรับผู้เรียน โดยการตอบสนองความสนใจและความแตกต่างระหว่างบุคคลเพื่อสนับสนุนในการบริหารในการจัดการชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. หน้าที่ของผู้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน คือ การปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการวางแผนและนำเสนอเนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจนการวัดผลประเมินผล การเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ โดยครูผู้สอนจะต้องมีวิธีสอนที่ดึงดูดความสนใจของผู้เรียนให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน โดยการให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้มากที่สุดและครูต้องรู้จักวิธีการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น

3. หน้าที่ของสมาชิกขององค์การและชุมชน ครูผู้สอนจะต้องรู้จักบทบาท หน้าที่ของการเป็นสมาชิกที่สร้างสรรค์ของโรงเรียนและชุมชน ครูจะต้องประสานงานกับผู้ปกครองนักเรียนเพื่อประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ครูต้องเป็นสมาชิกที่ดีของโรงเรียน ในการร่วมพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานในโรงเรียน

ชัลแมน (Shulman, 1987 : ไม่ปรากฏเลขหน้า) กล่าวว่า การปฏิบัติหน้าที่ที่ดีและประสบความสำเร็จในการเป็นครูผู้สอนนั้นครูจะต้องเป็นคนที่มีความรู้ความสามารถพื้นฐานใน 6 เรื่องต่อไปนี้

1. เนื้อหาสาระในศาสตร์ที่สอน เช่น คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ประวัติศาสตร์ ฯลฯ

2. วิธีการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ รู้จักและเข้าใจบูรณาการเนื้อหาจนเกิดความเชี่ยวชาญ

3. หลักสูตรที่ใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาผู้เรียนได้ถูกทาง ครูต้องมีความสามารถนำหลักสูตรแกนกลางมาปรับเป็นหลักสูตรท้องถิ่นให้เหมาะสมกับบริบทของการเรียนการสอนและศักยภาพของผู้เรียน

4. ครูต้องมีความรู้ความเข้าใจในธรรมชาติและพัฒนาการของผู้เรียน ตลอดจนความแตกต่างระหว่างบุคคล ภูมิหลัง เพื่อประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้มากที่สุด

5. บริบทของการจัดการศึกษา ครูต้องมีความเข้าใจในลักษณะของชุมชนและวัฒนธรรมของชุมชนอันเป็นสภาพแวดล้อมที่หล่อหลอมผู้เรียนเพื่อให้การจัดการศึกษามีความหมายต่อผู้เรียน

6. เป้าหมายและปรัชญาการศึกษาอันเป็นพื้นฐานการศึกษา เพราะเป็นข้อมูลที่สำคัญที่ชี้ให้เห็นวิสัยทัศน์ในการจัดการเรียนการสอน

จากคำกล่าวข้างต้นจะเห็นว่า การวิจัยในชั้นเรียนมีความสำคัญและมีความจำเป็นสำหรับครู ทั้งนี้เพราะครูผู้สอนจะได้ฝึกตนเองให้รู้จักหาความรู้ใหม่ โดยกระบวนการของการวิจัย ยังรู้จักวิธีการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นพร้อมทั้งแนวทางในการแก้ปัญหาพร้อมทั้งได้พัฒนาการเรียนการสอน พัฒนาผู้เรียน พัฒนาตนเองตลอดทั้งพัฒนาวงการศึกษา

2.6 ปัญหาและอุปสรรคในการวิจัยในชั้นเรียน

การวิจัย ถือว่าเป็นเรื่องใหม่สำหรับคนไทย และการวิจัยในชั้นเรียนถือว่าเป็นเรื่องใหม่สำหรับครูของประเทศไทย ฉะนั้นการทำวิจัยในชั้นเรียนจึงมีปัญหาอยู่มาก ซึ่งเรื่องนี้ นักวิจัยหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้นำปัญหาในการทำวิจัยมาเสนอแนะไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2530 : 57-64) ได้จัดสัมมนาศึกษานิเทศก์ทั่วประเทศใน โครงการการวิจัยและการทดลองหารูปแบบหรือแนวทางเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และได้สรุปปัญหาในการดำเนิน โครงการวิจัยในหน่วยงานของจังหวัดไว้ดังนี้

1. ปัญหาในการเลือกจะทำการวิจัย ซึ่งมีปัญหาดังนี้

1.1 วิจัยในระดับจังหวัด ไม่สามารถทำวิจัยในรูปแบบที่ต้องการได้อย่างอิสระ เพราะสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติกำหนดให้ทำวิจัยเชิงทดลองเท่านั้น

1.2 การเลือกปัญหามาทำวิจัยยังวิเคราะห์ไม่ชัดเจน

1.3 เรื่องที่จะนำมาทำวิจัยยังไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์

1.4 เรื่องที่ทำวิจัยมักซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่น เนื่องจากการขาดการเผยแพร่

ผลงานวิจัย

1.5 ผู้วิจัยมักทำการวิจัยในเรื่องที่ตนเองถนัดและสนใจมากกว่าที่จะทำการวิจัยที่จะแก้ปัญหของชั้นเรียน

1.6 ผู้ร่วมงานมักไม่ให้ความร่วมมือในการเลือกเรื่องที่จะทำวิจัยทำให้ไม่ได้หัวข้อที่เป็นปัญหาจริง ๆ

2. ปัญหาในการเขียนโครงการ
 - 2.1 ในระดับจังหวัดขาดแคลนข้อมูลและเอกสารที่ใช้อ้างอิงในการเขียนโครงการ
 - 2.2 ขาดความรู้ในการเขียนโครงการ
 - 2.3 หน่วยงานในระดับสูงขึ้นไปไม่มีตัวอย่าง เพื่อเป็นตัวอย่างที่เป็นแนวทางในการเขียนโครงการ
3. ปัญหาในการวางรูปแบบการวิจัย
 - 3.1 ขาดที่ปรึกษาเนื่องจากในหน่วยงาน ไม่มีผู้มีความรู้ทางวิจัย
 - 3.2 ผู้วิจัยขาดความรู้ในการวางรูปแบบการวิจัย
4. ปัญหาในการเลือกสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
 - 4.1 ผู้วิจัยขาดความรู้และไม่มั่นใจในการเลือกสถิติให้ถูกต้องและเหมาะสม
 - 4.2 ขาดที่ปรึกษาทางสถิติ
5. ปัญหาในการดำเนินงานการวิเคราะห์ข้อมูล
 - 5.1 ในระดับจังหวัดขาดเครื่องมือคิดคำนวณที่มีประสิทธิภาพ
 - 5.2 ขาดกำลังคนและมีเวลาค่อนข้างจำกัด
 - 5.3 ขาดความรู้ในการคิดคำนวณและการใช้เครื่องมือในการคิดคำนวณ
6. ปัญหาในการเขียนรายงานการวิจัย
 - 6.1 แหล่งค้นคว้าด้านวิชาการในห้องถิ่นมีน้อย ทำให้ขาดเอกสารในการอ้างอิงในการเขียนรายงาน
 - 6.2 บุคลากรผู้ช่วยและเวลาในการเขียนรายงานการวิจัยมีจำกัด
 - 6.3 หน่วยงานในระดับสูงขึ้นไปไม่กำหนดมาตรฐานการเขียนรายงานการวิจัยมาให้
 - 6.4 ขาดความถนัดและประสบการณ์ในการเขียนรายงานการวิจัย
7. ปัญหาการนำผลการวิจัยไปใช้
 - 7.1 ผู้บริหารไม่ให้การสนับสนุนเนื่องจากขาดความรู้ ความเข้าใจและความสนใจไม่เห็นความสำคัญและไม่สนใจการวิจัย
 - 7.2 ผู้เกี่ยวข้องในระดับต่าง ๆ ในหน่วยงานยังขาดความรู้ ความเข้าใจและความสนใจในการนำผลการวิจัยไปใช้
 - 7.3 ขาดงบประมาณสนับสนุนในการเผยแพร่และนำผลการวิจัยไปใช้

7.4 ไม่มีโครงการรองรับในการนำผลการวิจัยไปใช้

7.5 ผู้ใช้ผลการวิจัยไม่มีความมั่นใจในการนำผลการวิจัยไปใช้

7.6 ผู้ใช้ผลการวิจัยไม่เข้าใจ ทำให้นำผลการวิจัยไปใช้ผิด ๆ

8. ปัญหาด้านความรู้ความสามารถของบุคลากรที่ดำเนินการวิจัย

8.1 บุคลากรในระดับโรงเรียนมีความรู้ด้านการวิจัยน้อย เนื่องจากไม่ได้รับการอบรมหรือฝึกทักษะทางการวิจัย

8.2 บุคลากรในระดับโรงเรียนและระดับจังหวัดต้องรับผิดชอบงานหลายด้านทำให้มีเวลาน้อยและไม่ได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

8.3 จำนวนบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถด้านการวิจัยในระดับโรงเรียนมีน้อย

8.4 บุคลากรที่เกี่ยวข้องและมีส่วนร่วมในการทำวิจัยบางขั้นตอนไม่เข้าใจจุดประสงค์ของการวิจัย จึงทำให้การดำเนินการวิจัยไม่เป็นไปตามธรรมชาติ

8.5 ขาดผู้รู้ที่สามารถให้คำปรึกษาในการทำวิจัยแก่ผู้วิจัย

9. ปัญหาด้านงบประมาณที่ใช้ในการวิจัย

9.1 การจัดสรรงบประมาณล่าช้า ไม่ทันการณ์

9.2 มีปัญหาการใช้เงินงบประมาณเนื่องจากช่วงปีงบประมาณกับช่วงปีการศึกษาคาบเกี่ยวกัน ทำให้ไม่สามารถใช้เงินได้ในช่วงเวลาที่ต้องดำเนินการวิจัยบางขั้นตอน

9.3 งบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอ

9.4 การเบิกจ่ายงบประมาณกระทำได้ลำบาก

10. ปัญหาด้านอื่น ๆ

10.1 ขาดบุคลากรช่วยทำงานด้านการวิจัย โดยเฉพาะด้านธุรการทำให้ไม่สะดวกและได้ผลงานล่าช้า

10.2 มีโครงการอื่นแทรกซ้อนทำให้การดำเนินการวิจัยล่าช้า

10.3 ขาดแหล่งค้นคว้าด้านวิชาการ ตำราและเอกสารอ้างอิง

10.4 ขาดวัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมืออำนวยความสะดวกที่ใช้ในการวิจัย เช่น อุปกรณ์การพิมพ์ ฯลฯ

10.5 บุคลากรอื่น ๆ ไม่สนใจงานวิจัย

10.6 ผู้ตอบแบบสอบถามในงานวิจัยไม่ตอบตรงตามความเป็นจริง

โกวิท ประวาลพฤกษ์ (2526 : 86) ได้เสนอแนะปัญหาในการทำวิจัยไว้ ดังนี้

1. ผู้วิจัยเลือกปัญหาในการทำวิจัย โดยไม่คำนึงถึงความสำคัญของปัญหาต่อการจัดการเรียนการสอน ส่วนมากจะเลือกปัญหาตามความสนใจของตนเองเท่านั้น
2. การวิจัยส่วนมากไม่สามารถควบคุมตัวแปรได้ ผลการวิจัยจึงอาจจะมีผลของตัวแปรแทรกซ้อนทำให้ไม่น่าเชื่อถือ
3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยยังไม่ใช่ตัวแปรที่สำคัญ
4. การเก็บข้อมูลยังนิยมใช้เฉพาะแบบสอบถาม ซึ่งอาจจะทำให้ไม่สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้ตรงตามวัตถุประสงค์การวิจัย
5. การวิจัยส่วนใหญ่เป็นการศึกษาในช่วงระยะเวลาเดียวไม่มีการติดตามศึกษาเป็นระยะเวลาต่อเนื่องพอสมควร ซึ่งเป็นการจำกัดตัวแปรด้านเวลาและอาจจะทำให้ผลการวิจัยไม่น่าเชื่อถือ
6. การวิเคราะห์ข้อมูลยังไม่ลึกซึ้งและบางครั้งผู้วิจัยไม่ตระหนักถึงรูปแบบของการวิจัยจึงใช้สถิติวิเคราะห์ผิด ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้เครื่องจักรกลในการวิเคราะห์ข้อมูล
7. การเขียนรายงานการวิจัยยังไม่สามารถสื่อความได้ ภาษาที่ใช้ยังเป็นภาษาสถิติ

กรมวิชาการ (2525 : 117-120) ได้เสนอปัญหาการทำวิจัยไว้เป็นรายชื่อ ดังนี้

1. ปัญหาด้านเทคนิคการวิจัย ซึ่งปัญหาทางด้านนี้แบ่งเป็นปัญหาการขาดแคลนแหล่งค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้อง เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไม่มีคุณภาพ การเขียนรายงานการวิจัยสื่อความหมายไม่ดี ผลงานการวิจัยยังขาดแคลนบางประเภท รูปแบบการวิจัยยังไม่เหมาะสม ผู้เก็บข้อมูลและผู้ให้ข้อมูลไม่มีคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างไม่เป็นตัวแทนที่ดีของประชากร ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องไม่ให้ความสำคัญกับการวิจัย
2. ปัญหาด้านการบริหารงานวิจัย ปัญหาด้านนี้จะเป็นปัญหาเกี่ยวกับผู้วิจัยไม่มีเวลาในการทำวิจัย ขาดผู้ช่วยงานวิจัย งบประมาณด้านการทำวิจัยมีจำกัดและขาดขวัญกำลังใจในการทำวิจัย

สำนักงานข้าราชการครู (2534 : ไม่ปรากฏเลขหน้า) ได้สรุปข้อบกพร่องของผลงานวิชาการประเภทงานวิจัยไว้ ดังนี้

1. เกี่ยวกับหัวข้อการวิจัยและการกำหนดปัญหา พบว่างานวิจัยไม่สอดคล้องกับการปฏิบัติหน้าที่และการกำหนดตำแหน่ง ก.ค.กำหนดจุดประสงค์ในการทำวิจัยไว้กว้างและเป็นเรื่องที่มีประโยชน์ต่อนักเรียน นักศึกษาและงานที่ทำในหน้าที่น้อย ไม่อาจนำไปใช้ใน

การปฏิบัติได้ ขาดภูมิหลังของปัญหาและผู้วิจัยไม่สามารถเสนอปัญหาให้ผู้อ่านเห็น
ความสำคัญของปัญหา

2. เกี่ยวกับการออกแบบการวิจัย พบว่าการออกแบบงานวิจัยไม่เหมาะสม ทำให้
บรรลุดูค่มงหมายการวิจัยที่ตั้งไว้ ขาดองค์ประกอบที่สำคัญของการวิจัยและไม่มีควมใหม่หรือ
ขาดความคิดสร้างสรรค์

3. เกี่ยวกับเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่าไม่มีเอกสารและงานวิจัยที่
เกี่ยวข้องหรือถ้ามีก็ไม่สัมพันธ์กับงานวิจัยชิ้นนั้น ๆ ไม่มีข้อสรุปไม่มีวิจารณ์ไม่ขยายต่อหรือไม่
มีความคิดเห็นของผู้วิจัย

4. เกี่ยวกับการตั้งสมมติฐาน พบว่าการตั้งสมมติฐานไม่ถูกต้องหรือขาดเหตุผล
ประกอบ

5. เกี่ยวกับรวบรวมข้อมูล พบว่าการเลือกกลุ่มตัวอย่างไม่เหมาะสม ถ้าเอียงใช้
เครื่องมือไม่เหมาะสม ไม่รายงานคุณภาพเครื่องมือ

6. เกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าใช้สถิติไม่ถูกต้องทำให้ไม่น่าเชื่อถือ

7. เกี่ยวกับการสรุปผลการวิจัยและรายงานการวิจัย พบว่าเสนอการวิจัย
ไม่ชัดเจน การอภิปรายผลยังไม่สนับสนุนประเด็นที่สำคัญ ข้อเสนอแนะมีลักษณะไม่
เฉพาะเจาะจงและไม่เป็นผลสืบเนื่องจากการวิจัย การเขียนรายงานการวิจัยขาดความเชื่อมโยง
ไม่มีการอ้างอิงข้อมูลที่น่ามาใช้ในการวิจัยหรืออ้างอิงผิดพลาด

โกสินทร์ นรเศรษฐสิงห์ (2540 : 36-39) ได้สรุปข้อบกพร่องของผลงานทางวิชาการ
ประเภทงานวิจัยไว้ดังนี้

1. เกี่ยวกับความสำคัญและความชัดเจนของปัญหาที่จะศึกษา ดังนี้

1.1 จุดประสงค์ของการวิจัยกว้าง กำหนดจุดประสงค์ไว้ 2 ข้อ แต่ทดสอบ
เพียงข้อเดียว จุดประสงค์มีประโยชน์น้อย

1.2 งานการวิจัยไม่สอดคล้องกับการปฏิบัติหน้าที่และขอเลื่อนตำแหน่ง
ตามที่กำหนดเกี่ยวกับความครอบคลุม และความเป็นประโยชน์ของวรรณคดีที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1.2.1 ขาดวรรณคดีที่เกี่ยวข้องหรือน้อย

1.2.2 วรรณคดีที่เกี่ยวข้องไม่สัมพันธ์กับงานวิจัย

2. เกี่ยวกับการออกแบบงานวิจัย ดังนี้ ออกแบบงานวิจัยไม่เหมาะสมทำให้
ไม่บรรลุดูค่มงหมายของการวิจัยที่ตั้งไว้

3. เกี่ยวกับความเป็นตัวแทนของกลุ่มประชากร ดังนี้ หากเป็นงานวิจัยที่ใช้กลุ่มตัวอย่างไม่ได้เสนอรายละเอียด วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างจากกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างมีน้อยเกินไป
4. เกี่ยวกับคุณภาพเครื่องมือที่นำมาใช้ ดังนี้
 - 4.1 ขาดเสนอผลการทดลองใช้ การหาความเชื่อมั่น การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของเครื่องมือ
 - 4.2 เครื่องมือไม่เหมาะสม ขาวเกินไป คำสั่งไม่ชัดเจน และไม่เสนอเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. เกี่ยวกับความถูกต้องเหมาะสมของการใช้สถิติวิเคราะห์และการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้
 - 5.1 การใช้สถิติไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสมกับข้อมูล
 - 5.2 ไม่เสนอวิธีการวิเคราะห์ว่าวิเคราะห์อย่างไร
 - 5.3 การใช้สูตรทางสถิติ มีการพิมพ์และคำนวณผิดพลาดหลายแห่ง
6. เกี่ยวกับการสรุปและการอภิปรายผล ดังนี้
 - 6.1 ไม่มีการสรุปผลการวิจัย
 - 6.2 การอภิปรายผลการวิเคราะห์ข้อมูลสั้นมาก และเสนอรวมกันโดยไม่แยกเป็นเรื่องสรุปและอภิปรายผลนอกเหนือไปจากข้อมูล
 - 6.3 ข้อเสนอแนะกว้างเกินไปไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้
7. เกี่ยวกับประโยชน์ทางวิชาการของงานวิจัย ดังนี้
 - 7.1 งานวิจัยเป็นการสำรวจปัญหาพื้นฐานทั่วไป ไม่มุ่งเพื่อพัฒนาหรือแก้ปัญหาคำเรียนการสอน เป็นงานวิจัยที่มีผู้อื่นทำไว้มากแล้ว
 - 7.2 เป็นประโยชน์ต่อความก้าวหน้าทางงานวิชาการน้อย
8. เป็นประโยชน์ในทางปฏิบัติงานของงานวิจัย ดังนี้
 - 8.1 งานวิจัยมีลักษณะการสรุปปัญหาที่กว้าง ๆ ไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในทางปฏิบัติได้
 - 8.2 งานวิจัยมีประโยชน์ต่อนักเรียน นักศึกษาและงานในหน้าที่น้อย
9. เกี่ยวกับโครงสร้างและความเป็นมาตรฐานของรูปแบบของการเขียนรายงานการวิจัย ดังนี้

9.1 การเขียนรูปแบบรายงานการวิจัยไม่ถูกต้องและองค์ประกอบของงาน
ไม่ครบถ้วน

9.2 การเขียนเชิงอรรถและบรรณานุกรมไม่แน่นอน ไม่ถูกต้องและไม่มี
การอ้างอิง

9.3 การพิสูจน์อักษรผิดพลาดมาก การพิมพ์และการลำดับหัวข้อใน
การพิมพ์ขาดความประณีตและไม่เป็นระบบเดียวกัน

ข้อจำกัดของการวิจัยในชั้นเรียน

(ประวิต เอราวรรณ์. 2542 : 8 ; วาโร เฟิงสวัสดิ์. 2542 : 7-8 ; สุวิมล ว่องวาณิช.

2544 : 16)

1. ครูขาดความรู้หรือทักษะที่จำเป็นสำหรับการวิจัยในชั้นเรียน ตลอดจนขาด
ผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการให้คำแนะนำ หรือให้คำปรึกษา

2. การวิจัยในชั้นเรียนเป็นงานที่ต้องใช้พลังกายและพลังใจอย่างมาก เพื่อให้
งานบรรลุผลสำเร็จ ดังนั้นจึงควรได้รับการสนับสนุนจากผู้ร่วมงานตลอดจนผู้บริหาร

3. การวิจัยโดยทั่วไปจะไม่ยอมให้มีตัวแปรภายนอกส่งผลกระทบ โดยจะมี
การออกแบบการวิจัยที่สามารถควบคุมตัวแปรภายนอกได้ ซึ่งงานวิจัยแบบนั้นไม่ได้ปฏิบัติจริง
ในชีวิตประจำวัน หรือห้องเรียนปกติ แต่การวิจัยในชั้นเรียนจะมีปัญหาในข้อนี้ เนื่องจาก
สภาพการณ์ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนจะปล่อยให้ไปไปตามธรรมชาติ ข้อค้นพบที่ได้บางครั้งจึง
ไม่สามารถยืนยันได้อย่างหนักแน่นว่าเนื่องจากปัจจัยใด แต่ทราบได้ก็ตามที่ปัญหาในชั้นเรียน
หมดไปก็ถือว่าการวิจัยในชั้นเรียนนั้นประสบผลสำเร็จ

4. การวิจัยในชั้นเรียนมีขอบเขตจำกัดเกี่ยวกับกลุ่มเป้าหมาย ส่วนมากจะใช้กับ
นักเรียนที่ตนเองสอนซึ่งจะมีจำนวนน้อย ทำให้คำตอบที่ได้จากการวิจัยไม่สามารถอ้างอิง
เป็นสากล

5. เนื่องจากครูในแต่ละวันมีภาระงานมาก ทั้งด้านการเรียนการสอนและงาน
อื่น ๆ ทำให้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล หรือสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนน้อยลง

6. ครูบางคนอาจคิดว่าการศึกษาวิจัยเป็นเรื่องยาก อีกทั้งไม่ใช่ภาระหน้าที่ของตน
เป็นภาระของศึกษานิเทศก์ นักวิชาการ จึงทำให้ละเลยไม่สนใจที่จะทำวิจัยในชั้นเรียน

7. งานวิจัยในชั้นเรียนเป็นงานที่ใช้ความอดทนสูง ทั้งนี้เนื่องจากงานวิจัย
บางเรื่องต้องอาศัยเวลาในการรอคอยคำตอบ ดังนั้น ถ้าหากครูใจร้อนต้องการคำตอบเร็วหรือ
ด่วนสรุปผลก็จะทำให้ได้การวิจัยที่คลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง

8. ธรรมชาติของงานวิจัยถูกกำหนดด้วยเงื่อนไขที่มีเรื่องของคุณธรรมเข้ามาเกี่ยวข้องด้วยในการทำงาน ทำให้ในการทดลองต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานอาจทำได้ไม่เต็มที่ เนื่องจากสิ่งที่ทดลองก็ยังไม่ได้มีการตรวจสอบยืนยันในผลที่จะเกิดขึ้น ว่าจะเป็นไปได้ในทิศทางใด

9. การวิจัยในชั้นเรียนเป็นการวิจัยที่กำหนดขอบเขตของการศึกษาในกลุ่มประชากรเป้าหมายที่เป็นผู้เรียนในความรับผิดชอบของครู ในบริบทหรือสถานการณ์ที่จำกัดในชั้นเรียน เพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติงานของครู ดังนั้นจึงต้องพัฒนาคำตอบหรือข้อคำตอบหรือข้อความรู้ให้ถูกต้องและเป็นสากลต่อไป

ลัสดา กองคำ (2541 : 96-99) ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดขอนแก่น ได้สรุปปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนดังนี้

1. โดยภาพรวม โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดขอนแก่น มีปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนในระดับปานกลางทุกด้าน 4 ด้าน มีข้อสังเกตว่าด้านที่มีปัญหามาก 2 ลำดับแรก ได้แก่ ปัญหาด้านการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนและปัญหาวัสดุอุปกรณ์และแหล่งข้อมูลในชั้นเรียน
2. ด้านการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน ได้แก่ ปัญหาด้านการนำผลงานการวิจัยในชั้นเรียนไปใช้พัฒนาการเรียนการสอน ปัญหาการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนทำวิจัยในชั้นเรียน ปัญหาการนำผลการวิจัยในชั้นเรียนเป็นผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น
3. ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการวิจัยในชั้นเรียน ได้แก่ ปัญหาความสนใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน ปัญหาความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน ปัญหาการพัฒนาการเรียนการสอนโดยการทำวิจัย
4. ด้านงบประมาณการทำวิจัยในชั้นเรียน ได้แก่ การของบประมาณในการทำวิจัยในชั้นเรียน ความพร้อมในด้านเงินทุนของผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน
5. ด้านวัสดุอุปกรณ์และแหล่งข้อมูลการทำวิจัยในชั้นเรียน ได้แก่ ปัญหาผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัยในชั้นเรียน ปัญหาตำรา เอกสารการวิจัยในชั้นเรียน

ขนิษฐา คีววงศ์ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหา การทำวิจัยในชั้นเรียนของครูประถมศึกษาจังหวัดนครพนม ได้สรุปปัญหาและแนวทาง แก้ปัญหา ผลการวิจัย ดังนี้

1. ครูประถมศึกษามีปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ด้านที่มีปัญหาในระดับมาก ได้แก่ ด้านงบประมาณ และด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านที่มี ปัญหาในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านความรู้เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านแหล่งข้อมูล และด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ด้านที่ปัญหาในระดับน้อย ได้แก่ ด้านการดำเนินงาน

2. แนวทางการแก้ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน

2.1 ด้านความรู้เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน ได้แก่ การเข้ารับการอบรม สัมมนาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน

2.2 ด้านการดำเนินการ ได้แก่ ระบุโครงการวิจัยในชั้นเรียนเป็น แผนปฏิบัติการของสถานศึกษา จัดทำปายนิเทศเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนและเผยแพร่ ผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ประกาศเกียรติคุณยกย่องครูที่ประสบผลสำเร็จในการทำ วิจัยในชั้นเรียน จัดนิทรรศการแสดงผลงานครูที่ประสบผลสำเร็จการทำวิจัยในชั้นเรียน เชิญ วิทยากรจากส่วนกลางมาให้ความรู้ ให้คำแนะนำและเป็นที่ปรึกษา นำการทำวิจัยในชั้นเรียน มาเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินความคิดความชอบของครู พร้อมทั้งประเมินโรงเรียน

2.3 ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แต่งตั้งทีมที่ปรึกษาภายในโรงเรียน หรือกลุ่มโรงเรียนสนับสนุนและให้กำลังใจให้เพื่อนร่วมงาน เพื่อให้เห็นความสำคัญของ การวิจัยในชั้นเรียนและการสนับสนุนอย่างจริงจัง นิเทศ ติดตามการทำงานของครูอย่าง สม่ำเสมอ

2.4 ด้านงบประมาณ ได้แก่ จัดงบประมาณสนับสนุนการทำวิจัยใน ชั้นเรียน อย่างต่อเนื่อง จัดหางบประมาณสนับสนุนแก่ครูที่พัฒนาการเรียนการสอน โดย การใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียน พิจารณาเพิ่มงบประมาณแผนงานวิชาการ

2.5 ด้านวัสดุอุปกรณ์ ได้แก่ สถานศึกษาจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกให้ เพียงพอและตรงกับความต้องการของครูในการทำวิจัยในชั้นเรียนตามความเหมาะสมของงาน

2.6 ด้านแหล่งข้อมูล ได้แก่ จัดตั้งแหล่งวิชาการเพื่อการศึกษาค้นคว้า งานวิจัย ประสานระหว่างกลุ่มโรงเรียนในการศึกษาค้นคว้างานวิจัย จัดหาวารสารด้านการวิจัย วัสดุประเมินผลมาใช้ในแหล่งวิชาการ นำผลงานวิจัยในชั้นเรียนของครูใน โรงเรียนที่ประสบ ผลสำเร็จมาจัดแสดง เผยแพร่

จากการนำเสนอปัญหาของการทำวิจัยในชั้นเรียนของนักวิจัยหลายท่าน ผู้วิจัยได้นำมากำหนดประเด็นปัญหาในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหา การวิจัยในชั้นเรียนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ดังนี้

1. ด้านความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน
2. ด้านการดำเนินการ
3. ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
4. ด้านงบประมาณ
5. ด้านวัสดุ อุปกรณ์
6. ด้านแหล่งข้อมูล

2.7 ปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการวิจัยในชั้นเรียน

การทำวิจัยในชั้นเรียนของครูหรือผู้ทำวิจัยนั้น จะต้องมีความรู้ในกระบวนการวิจัย และยังมีปัจจัยที่จะทำให้การวิจัยสำเร็จ ได้อีกหลายประการ ปัจจัยเหล่านั้นได้แก่ การได้รับการสนับสนุน และร่วมมือจากผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน ผู้วิจัยต้องมีเวลาเพียงพอสำหรับการทำการวิจัย มีทุนสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการทำการวิจัยอย่างเพียงพอ

สุภางค์ จันทรวานิช (2542 : 22-25) ได้กล่าวว่า การส่งเสริมให้เกิดการวิจัยในหน่วยงานต่าง ๆ นั้น จำเป็นต้องสร้างปัจจัยให้มีบรรยากาศเกื้อกูลต่อการวิจัยมากที่สุด

ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยหลัก 3 ด้าน คือ นักวิจัย หน่วยงานวิจัยและบริบทของการวิจัยมีดังนี้

1. ปัจจัยที่เกี่ยวกับนักวิจัยได้แก่ ความรอบรู้ในสังคมบางด้าน ความรอบรู้ในเชิงทฤษฎีการวิจัย ความรอบรู้เกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัย ความสามารถในการเชิงวิเคราะห์วิจัย ความสามารถในการถ่ายทอดผลการวิจัย
2. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องหน่วยงานวิจัย ในแง่ที่มี 2 องค์ประกอบย่อยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 โครงสร้างของหน่วยงาน หน่วยงานวิจัยมีประสิทธิภาพต้องมีโครงสร้างที่ให้ปัจจัยป้อนเข้า (Input) ในแง่ต่าง ๆ คือ มีศูนย์ข้อมูลพื้นฐานที่ดีและพร้อมที่จะหยิบข้อมูลพื้นฐานมาใช้ได้ มีเอกสารและวรรณคดีที่เกี่ยวข้องเพียงพอต่อการทำวิจัยแต่ละเรื่อง มีคณะวิจัยที่ได้รับการอบรม มีอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกในการดำเนินการวิจัยและมีทุนสำหรับการวิจัย

2.2 ระบบการบริหารของหน่วยงาน ประกอบด้วยมีการจัดหาและกระจายบุคลากรตามความสามารถตลอดจนทรัพยากรต่าง ๆ สำหรับการวิจัยอย่างเหมาะสมมีการแบ่งแรงงานและความรับผิดชอบอย่างเหมาะสม มีผู้นำที่มีประสิทธิภาพสูง

3. ปัจจัยที่เกี่ยวกับบริบทของการวิจัย ปัจจัยส่วนนี้จะเป็นนามธรรมและทำให้การตัดสินใจได้ไม่ง่ายว่ามีอยู่สมบูรณ์มากน้อยเพียงใดในสังคมของเรา แต่ปัจจัยด้านนี้มีอิทธิพลยิ่งต่อคุณภาพของการวิจัย ปัจจัยเหล่านี้ได้แก่ แบบแผนการแสวงหา ความจริงที่มีมาแต่โบราณ ความใจกว้างในการรับฟังคำติชมและการเปลี่ยนแปลง ค่านิยมต่อการศึกษา ความต้องการงานวิจัย ผลตอบแทนที่ไม่ใช่วัตถุในการทำวิจัย เช่น ความก้าวหน้าทางวิชาการ การได้รับการยอมรับจากสังคมรวมทั้งความเต็มใจที่จะแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะหน่วยงานราชการหรือหน่วยปฏิบัติอื่นใดกับหน่วยงานวิจัย

เซฟเฟอร์ (Saeffer. 1979 : 10) ได้กล่าวว่า การจะสร้างบรรยากาศการทำวิจัยที่ดีนั้นจะต้องมีปัจจัยสนับสนุนต่าง ๆ มาประกอบเข้าด้วยกัน ปัจจัยดังกล่าวนี้ คือ มีข้อมูลพื้นฐานที่เพียงพอและเชื่อถือได้ มีเอกสารตำราที่เพียงพอในการค้นคว้า ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง มีนักวิจัยและบุคลากรที่จะช่วยงานวิจัย ซึ่งเป็นบุคลากรที่ได้รับการฝึกฝนอบรมมาแล้ว มีอุปกรณ์เครื่องมือที่อำนวยความสะดวกมีทุนหรืองบประมาณที่สนับสนุนที่เพียงพอ

จากที่ได้เสนอความสำคัญของปัจจัยต่าง ๆ ที่เอื้ออำนวยต่อการทำวิจัย ซึ่งพอจะสรุปความต้องการปัจจัยในด้านต่าง ๆ โดยละเอียดดังนี้

1. ปัจจัยในด้านความรู้และทักษะในการทำวิจัย ในเรื่องความรู้ในการทำวิจัยนั้นสรุปผลการสัมมนาเชิงวิชาการ ด้านวิจัยการศึกษา ณ วิทยาลัยครูจันทระเกษม เมื่อปี พ.ศ. 2522 สมาชิกผู้เข้าร่วมประชุมต้องการให้มีการส่งเสริมความรู้และทักษะในการทำวิจัยโดยได้เสนอแนะไว้ดังนี้

1.1 ควรให้มีการสัมมนาวิชาการด้านการวิจัยบ่อย ๆ เพื่อกระตุ้นให้สมาชิกตื่นตัวในการทำวิจัย

1.2 ควรจัดอบรมให้ความรู้ด้านการวิจัยในสถานที่ทำงานของคน โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิจากสถาบันต่าง ๆ

1.3 ควรส่งเสริมการทำวิจัยเป็นกลุ่ม โดยมีผู้รู้ ผู้มีความสามารถในการทำวิจัยรวมอยู่เป็นผู้นำกลุ่มเพื่อฝึกฝนให้เกิดทักษะ

1.4 ส่งเสริมการเพิ่มเติมความรู้ในเรื่องระเบียบวิธีวิจัย

2. ปัจจัยด้านความต้องการด้านงบประมาณและเงินทุน ในการดำเนินการทำวิจัยเรื่องหนึ่งต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง ดังนั้นเรื่องเงินจึงเป็นปัจจัยสำคัญมากในการจูงใจให้บุคคลทำงานด้านการวิจัย ผู้วิจัยต้องมีความสามารถในการแสวงหาจากแหล่งเงินทุนต่าง ๆ สำหรับใช้จ่ายให้พอเหมาะ (จุมพล สวัสดิการ. 2523 : 236) ในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา ซึ่งถือการวิจัยเป็นเรื่องสำคัญจึงจำเป็นต้องจัดให้มีคณะกรรมการหรือองค์กรจัดหาทุนจากบุคคลภายนอก เพื่อสนับสนุนการทำวิจัยของบุคคล(โครงการพัฒนามหาวิทยาลัยและสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. 2519 : 6 ; พุทธสาคร (นามแฝง). 2527 : 58-59) ได้แนะนำแหล่งเงินทุนที่ผู้วิจัยสามารถขอได้ เช่น สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งจะให้ทุนในการศึกษาด้านสังคมศาสตร์ นอกจากนั้นจะเป็นหน่วยงานหรือมูลนิธิระหว่างประเทศ เช่น UNESCO , UNICEF, F.A.Q, WHO เป็นต้น

3. ปัจจัยด้านวัสดุอุปกรณ์ แหล่งค้นคว้าและเครื่องอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ในการทำวิจัยในแต่ละเรื่องต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวกและวัสดุที่เพียงพอ ผู้วิจัยต้องมีเอกสารในการค้นคว้า ตำราต่าง ๆ ซึ่งอยู่ตามห้องสมุดต่าง ๆ ต้องอาศัยที่ทำงานวิจัย ต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ เช่น เครื่องคำนวณ เครื่องพิมพ์ดีด ตู้เก็บเอกสาร เครื่องคอมพิวเตอร์ตลอดจนบริการต่าง ๆ ทางธุรการสิ่งเหล่านี้สำคัญมากที่ทำให้การวิจัยประสบผลสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มีคุณภาพ (สุภาพ วาดเขียน และคณะ. 2523 : 187) ผู้วิจัยควรมีสิทธิขยืมหนังสือหรือใช้ห้องสมุดของหลายแห่งมารวบรวมไว้ด้วยกัน มีบริการข่าวสารทันสมัย จัดทำสารแจ้งข่าวเพื่อเผยแพร่ข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ (นลินี วงศ์ธนะชัย. 2527 : 22) และมีคำาทางการวิจัยอย่างเพียงพอ

4. ปัจจัยด้านแรงจูงใจ การสร้างแรงจูงใจในการทำวิจัยให้เกิดขึ้นกับบุคลากรในหน่วยงานเป็นปัจจัยที่สำคัญอีกประการหนึ่งในการกระตุ้นครุผู้ทำวิจัยเกิดความสนใจทำวิจัยในหน่วยงาน แรงจูงใจในการทำวิจัยมี 2 ประเภท คือ

4.1 แรงจูงใจภายใน หมายถึง การสร้างทัศนคติที่ดีต่อการวิจัย ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญและเป็นหน้าที่ของผู้บริหาร

ลาร์สัน (Larson. 1985 : 20) แนะนำไว้ดังนี้ ผู้บริหารต้องกระตุ้นและสนับสนุนให้บุคลากรในหน่วยงาน ให้เป็นผู้มองปัญหาต่าง ๆ เพื่อสามารถนำมาแก้ปัญหาอย่างมีระบบ

4.2 แรงจูงใจภายนอก หมายถึง สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ดังกล่าวมาแล้วทั้งหมด รวมทั้งผลตอบแทนที่ทำให้เกิดความภาคภูมิใจซึ่งได้แก่ การประกาศเกียรติคุณ ยกย่องผู้มีผลงานวิจัย การนำผลการวิจัยมาใช้ประกอบในการขอเลื่อนขั้น หรือตำแหน่ง สนับสนุนให้มีการนำผลการวิจัยมาใช้ในหน่วยงาน สนับสนุนให้นำผลการวิจัยไปเผยแพร่ บรรยายในการประชุมต่าง ๆ ภายนอกหน่วยงาน อาจจัดเป็นวารสารของหน่วยงาน และ ประการสำคัญเป็นการร่วมมือของผู้ร่วมงานตลอดจนบุคคลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องรวมทั้งตัวนักเรียน ซึ่งสำคัญที่สุดสำหรับการทำวิจัยในชั้นเรียน (ชุตินา ปัญญาพิณิจนุกร. 2527 : 46)

5. ด้านการดำเนินงาน หมายถึง แนวนโยบายส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน เขวภา เจริญบุญ (2537 : 77) กล่าวว่า สภาพที่เอื้อต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน ได้แก่ นโยบายของโรงเรียนในการสนับสนุนการทำวิจัย มีความสัมพันธ์ที่ ดีระหว่างเพื่อนครูและนักเรียน มีแหล่งค้นคว้ามีที่ปรึกษาหรือบุคคลที่มีความชำนาญในการทำ วิจัย มีวัสดุอุปกรณ์สำหรับการทำวิจัย

จากเหตุผลดังกล่าวพอจะกล่าวได้ว่าปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนให้ ได้ผลงานการวิจัยมีคุณค่า มีประสิทธิภาพและสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการแก้ปัญหา ปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประโยชน์สูงสุด โรงเรียนควรมีปัจจัยที่เอื้ออำนวยและช่วย ส่งเสริมหรือสนับสนุนให้เกิดบรรยากาศในการทำวิจัยภายในโรงเรียน มีการกระตุ้นให้ผู้วิจัย เกิดความสนใจและตระหนักถึงความสำคัญของการทำวิจัยในหน้าที่ของตนเอง ควรมีการ สนับสนุนด้านความรู้ ทักษะในการทำวิจัย ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ แหล่งข้อมูล สำหรับการศึกษาค้นคว้า บุคลากรที่เกี่ยวข้อง และด้านการดำเนินงาน นำผลการวิจัยใน ชั้นเรียนมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนอย่างแท้จริง

2.8 การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน

การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้มีส่วนส่งเสริมจะต้องให้ การสนับสนุนและช่วยเหลือให้ครูได้มีการศึกษาค้นคว้าด้านการวิจัยเพื่อหาความรู้ใหม่ ๆ และ สามารถนำมาพัฒนาและแก้ปัญหา อุปสรรคในการเรียนการสอนในชั้นเรียนได้อย่างมี ประสิทธิภาพ ผู้บริหารจะต้องทราบทิศทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อเป็น แนวทางในการบริหารงานการวิจัยในชั้นเรียนให้เกิดประโยชน์ต่อครูผู้ทำวิจัยอย่างแท้จริง

1. ความหมายของการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2526 : 777) ให้ความหมายของ การส่งเสริม หมายถึง เกื้อหนุนหนุนหลัง เชิดชู

วัฒนา สุตรสุวรรณ (ม.ป.ป. : 51) ให้ความหมายของ การส่งเสริม หมายถึง การเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ ทักษะและประสบการณ์ เพื่อให้ทุกคนในหน่วยงานสามารถปฏิบัติหน้าที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบได้อย่างดียิ่งขึ้น

คอร์รี่ (Corry. 1951 : 258) ได้ให้ความหมายของ การส่งเสริม หมายถึง การช่วยเหลือ และการให้การแนะนำกิจกรรมต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดแนวคิดใหม่ ๆ ความเจริญก้าวหน้า ความเข้าใจ ความร่วมมือการฝึกปฏิบัติรวมทั้งการกระตุ้นและการปรับปรุงการทำงานและการปรับปรุงตนเองให้ดียิ่งขึ้น

นักวิชาการได้ให้ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียนไว้หลายทัศนะ ดังนี้

อุทุมพร จามรมาน (2537 : 37) เรียกการวิจัยในชั้นเรียนว่า การวิจัยของครู ซึ่งหมายถึง การวิจัยโดยครูที่ดี ของครูที่ดีและเพื่อนนักเรียนของตน เป็นการวิจัยที่เกิดขึ้นกับนักเรียนว่ามีอะไรเกิดขึ้นบ้าง ทำไมจึงเกิดและมีวิธีแก้ไขอย่างไร

สุวัฒนา สุวรรณเขตนิกม (2538 : 6) อธิบายว่า การวิจัยในชั้นเรียน คือ กระบวนการแสวงหาความรู้อันเป็นความจริงที่เชื่อถือได้ในเนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้นักเรียนในบริบทของชั้นเรียน

กรมวิชาการ (2542 : 7) ให้นิยามว่า การวิจัยในชั้นเรียน คือ กระบวนการที่ครูศึกษาค้นคว้าเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอนที่ตนรับผิดชอบ จุดเน้นของการวิจัยในชั้นเรียนคือการแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ ดังนั้น การวิจัยในชั้นเรียนเป็นการศึกษาและวิจัยควบคู่กับการจัดการเรียนการสอน เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอนของตนเอง และเพื่อเผยแพร่ผลการวิจัยให้เกิดประโยชน์ต่อผู้อื่นต่อไป

สุวิมล ว่องวานิช (2543 : 163) ได้สรุปความหมายของการวิจัยชั้นเรียนได้ชัดเจนและจำแนกให้เห็นองค์ประกอบต่าง ๆ ว่า การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน คือ การวิจัยที่ทำโดยครูสอนในห้องเรียน เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียนและนำผลมาใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับนักเรียน เป็นการวิจัยที่ต้องทำอย่างรวดเร็ว นำผลไปใช้ทันทีและสะท้อนข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานต่าง ๆ ของตนเอง ให้ทั้งตนเองและกลุ่มเพื่อนร่วมงานในโรงเรียนได้มีโอกาสนอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในแนวทางที่ได้ปฏิบัติและผลที่เกิดขึ้นเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนต่อไปซึ่งสรุปวิเคราะห์ได้ ดังตาราง 1

พอสรุปความหมายของ การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ได้ว่า หมายถึง การให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนกระบวนการทำวิจัยในชั้นเรียนให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดในการแก้ปัญหาด้านการเรียนการสอนในชั้นเรียน

2. แนวทางการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน

กระทรวงศึกษาธิการ(2532 : 215-217) ได้กำหนดแนวทางการส่งเสริมสนับสนุนการวิจัย ดังนี้

1. ให้กองวิจัยการศึกษา กรมวิชาการเป็นผู้รับผิดชอบและประสานงานการวิจัยในด้านการกำหนดนโยบาย ตลอดจนดำเนินการวิเคราะห์ วิจัยเกี่ยวกับผลและกระบวนการศึกษา
 2. ให้แต่ละหน่วยงานมีแผนงานวิจัยที่สอดคล้องกับนโยบายแนวทางการวิจัยของกระทรวงศึกษาธิการและแผนการพัฒนาศึกษา
 3. ให้มีการทำแผนวิจัยร่วมกันระหว่างหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกกระทรวงศึกษาธิการ
 4. ให้มีการประมวลผลการวิจัยของกระทรวงศึกษาธิการประจำปี
 5. ให้มีการวิจัยที่สอดคล้องและสัมพันธ์กับสภาพปัญหาและความต้องการของหน่วยงาน
 6. ให้คณะกรรมการการวิจัยการศึกษาเป็นผู้ควบคุมดูแล ติดตาม กำกับให้ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ตลอดจนจัดหาทุนสนับสนุนในเรื่องการทำวิจัยแก่หน่วยงานต่าง ๆ ให้เพียงพอ
 7. ให้เพิ่มพูนความรู้ ความสามารถและประสบการณ์แก่นักวิจัยในหน่วยงาน
 8. เร่งรัดการดำเนินการวิจัยให้เสร็จทันแผนปฏิบัติงานที่ได้กำหนดไว้
 9. จัดให้มีการเผยแพร่ผลงานการวิจัยในหลาย ๆ รูปแบบ
 10. ให้มีการสอดแทรกความรู้ และความเข้าใจในเรื่องการทำวิจัยตลอดจนการนำผลการวิจัยไปใช้ในการอบรมสัมมนาทั้งระดับผู้บริหารและผู้รับผิดชอบทางการศึกษา
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้ส่งเสริมการทำวิจัยของครูในโรงเรียนประถมศึกษาดังนี้

1. จัดทำคู่มือการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนและแนวทางการจัดทำผลงานทางวิชาการแจกจ่ายไปยังสำนักงานการประถมศึกษาทั่วประเทศ เพื่อให้ครูที่จะทำวิจัยได้ศึกษาก่อนที่จะลงมือทำ
2. ตั้งคณะกรรมการทำงานเพื่อช่วยเหลือ โดยคัดเลือกศึกษานิเทศก์จากสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด จังหวัดละ 3 คน ทั่วประเทศ เข้ารับการอบรมในเรื่อง

การทำวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนและการทำผลงานเชิงวิชาการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเป็นผู้จัดโครงการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ศึกษานิเทศก์ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนและทำผลงานทางวิชาการ ตลอดจนกระตุ้นและส่งเสริมให้ครูพัฒนาการเรียนการสอนด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน โดยการอบรม 3 รุ่น คือ รุ่นที่ 1 วันที่ 3-7 กรกฎาคม 2531 โรงแรมขอนแก่นไฮเทล อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น รุ่นที่ 2 วันที่ 17-21 กรกฎาคม 2531 ณ โรงแรมไอยรา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ รุ่นที่ 3 วันที่ 4-8 กันยายน 2531 ณ โรงแรมนิเวศน์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา มีผู้เข้ารับการอบรมทั้งสิ้น 219 คน และหลังการอบรมมีครูทางการประถมศึกษา ส่งผลงานเข้าขอเลื่อนตำแหน่งถึง 500 คน ซึ่งนับว่าสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติประสบความสำเร็จในการส่งเสริมให้ครูทำวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน

กรมวิชาการ (2533 : 2-4) ได้สรุปความคิดเห็นของนักวิจัย นักวิชาการศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ผู้สอนทั้งในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และมหาวิทยาลัย จากการประชุม เชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการวิจัยเชิงการศึกษาเรื่องเส้นทางใหม่ของการวิจัยพัฒนา เมื่อวันที่ 11-13 กันยายน 2533 ณ โรงแรมลพบุรีอินน์ อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ได้เสนอแนวทางในการพัฒนาและการส่งเสริมการวิจัยในโรงเรียน ดังนี้

1. แนวนโยบายและยุทธศาสตร์ของการวิจัยในโรงเรียน

1.1 ควรจัดตั้งศูนย์พัฒนางานวิจัยในส่วนภูมิภาค รวมทั้งส่งเสริมให้มีแหล่งข้อมูลสนเทศการวิจัยในระดับท้องถิ่น ที่ทำหน้าที่จัดทำระบบข้อมูลพื้นฐานด้านการวิจัย การอำนวยความสะดวกและชี้แนะข้อมูล แหล่งค้นคว้าอ้างอิงและการบริการให้คำปรึกษา

1.2 ควรส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพของนักวิจัยและสนับสนุนให้ครูผู้สอนมีความรู้ด้านการวิจัยเพิ่มขึ้นและเสริมสร้างขวัญและกำลังใจของผู้ดำเนินการวิจัย

1.3 ผู้บริหารระดับสูงจะต้องให้ความสำคัญและสนับสนุนการจัดสรรงบประมาณเพื่อการวิจัยของแต่ละหน่วยงานให้เพียงพอ เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของการพัฒนา

1.4 จะต้องส่งเสริมให้มีการจัดการวิจัยที่มีคุณภาพตรงกับความต้องการของผู้ใช้และให้มีการร่วมมือกันดำเนินการวิจัย การกำกับดูแล ติดตามการวิจัยอย่างต่อเนื่อง

1.5 ควรสนับสนุนให้มีครูประสานงานการวิจัย การรวบรวมและเผยแพร่ผลงานการวิจัยในทุกระดับ รวมทั้งส่งเสริมให้นำผลงานวิจัยไปใช้เพื่อกำหนดนโยบายวางแผนและการแก้ปัญหาการศึกษาของชาติอย่างกว้างขวาง

2. คุณภาพงานวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาการศึกษา

2.1 จะต้องช่วยกันส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนทั้งในด้านวิธีสอนและนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่จะนำไปแก้ปัญหาการเรียนการสอนในห้องเรียน

2.2 ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาต้องให้ความสำคัญและสนับสนุนเกี่ยวกับงบประมาณเพื่อการวิจัยอย่างเพียงพอ รวดเร็วและตรงเวลารวมทั้งการหาแหล่งเงินทุนเพื่อการวิจัยทั้งภาครัฐและเอกชน

2.3 ควรให้มีศูนย์สารสนเทศเพื่อการวิจัย โดยใช้ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ รวมทั้งการประสานความร่วมมือที่จะแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารผลงานการวิจัยอื่น ๆ ให้หน่วยงานต่าง ๆ ทางการศึกษาอย่างทั่วถึงในทุก ๆ หน่วยงาน

2.4 จะต้องให้การพัฒนาบุคลากรทางด้านการวิจัยในทุก ๆ หน่วยงาน การศึกษาอย่างจริงจัง ซึ่งจะทำกันในรูปการอบรม สัมมนา ติดตามการทำวิจัยอย่างต่อเนื่องจนทำวิจัยได้สำเร็จและควรให้สถาบันที่ทำหน้าที่ผลิตครูมีหลักสูตรในการทำวิจัยและภาคปริญญานิพนธ์ในหลักสูตรปริญญาตรี

2.5 จะต้องร่วมกันสร้างความตระหนักให้ครูในโรงเรียนเห็นความสำคัญของการทำวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนในหน้าที่ของตนเอง รู้จักการแบ่งเวลาเพื่อการจัดตั้งคณะทำงานเกี่ยวกับการวิจัย

2.6 ทุกหน่วยงานควรส่งเสริมให้มีการนำผลการวิจัยมาใช้ในทุก ๆ ด้าน เพื่อให้สอดคล้องกับแผนการพัฒนาศึกษาของชาติและความต้องการที่แก้ปัญหาในแต่ละท้องถิ่น

2.7 ให้หน่วยงานที่รับผิดชอบกับงานวิจัยทางการศึกษาระดับถึงความสำคัญของการเผยแพร่งานวิจัยทางการศึกษา ไปถึงมือผู้ใช้อย่างทั่วถึงและต้องคำนึงถึงรูปแบบที่เข้าใจง่ายและมีแนวทางที่นำไปใช้อย่างชัดเจนเหมาะสมกับการนำไปใช้ในสายงานต่าง ๆ

2.8 ควรส่งเสริมขวัญและกำลังใจแก่ผู้ผลิตผลงานวิจัย ทั้งที่เป็น การวิจัยขนาดเล็กและขนาดใหญ่โดยให้กำลังใจ การยอมรับ และให้เกียรติแก่ผู้ผลิตผลงานวิจัยตามที่เห็นสมควรและเป็นเกณฑ์หนึ่งในการพิจารณาความดีความชอบ

3. การพัฒนาและส่งเสริมการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนเพื่อการพัฒนาการเรียนการสอน

3.1 ควรให้มีคณะกรรมการที่ปรึกษาเกี่ยวกับการวิจัยแก่ครู โดยการจัดตั้งเป็นคณะกรรมการที่ปรึกษาการวิจัยในระดับจังหวัด ในแต่ละจังหวัดให้มีหน่วยงานกลางที่ทำหน้าที่ในการประสานที่ชัดเจน ทั้งในด้านการหน้าที่และความรับผิดชอบร่วมกัน เพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาของแต่ละท้องถิ่น

3.2 จะต้องตั้งศูนย์สารสนเทศในระดับเขตการศึกษาจังหวัดและระดับกลุ่มโรงเรียน เพื่อบริการข่าวสารและอำนวยความสะดวกในการใช้เป็นแหล่งข้อมูลที่สำคัญในการศึกษาค้นคว้าที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในแต่ละท้องถิ่นอย่างแท้จริง

3.3 ควรให้บุคลากรในทุก ๆ หน่วยงานด้านการศึกษาตั้งแต่ระดับผู้บริหารตลอดจนผู้ปฏิบัติได้ตระหนักถึงความสำคัญของการวิจัยกับการพัฒนาการเรียนการสอน โดยเฉพาะในสถานศึกษาจะต้องมีครูผู้นำทางการวิจัย

3.4 รัฐจะต้องให้ความสำคัญในการจัดสรรงบประมาณด้านการวิจัย และให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการให้ทุนสนับสนุนการวิจัยทางการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพด้านการศึกษาอย่างค้ำคูณอย่างค้ำคูณและมีภาคีตามคุณและประเมินผลอย่างใกล้ชิด

3.5 ควรให้มีการอบรม สัมมนาให้ความรู้ความเข้าใจและแนวทางการปฏิบัติงานวิจัยให้กับครูผู้สอนอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งชี้แนะแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนด้วยกระบวนการวิจัยให้ไปในทิศทางที่ถูกต้องและสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

3.6 จะต้องสร้างความร่วมมือซึ่งกันและกันในระหว่างหน่วยงานต่อหน่วยงานทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคในการแลกเปลี่ยนข่าวสารหรือข้อมูลทางการวิจัย การศึกษา อาจมีหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงที่เป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ระหว่างผู้วิจัยและผู้นำผลการวิจัยไปใช้อย่างต่อเนื่องและทั่วถึง

3.7 จะต้องช่วยกันสร้างขวัญและกำลังใจสำหรับนักวิจัยท้องถิ่นให้มีความมุ่งมั่นในงานวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษาอย่างแท้จริง โดยเฉพาะพัฒนางานการสอนตามหน้าที่ที่รับผิดชอบในโรงเรียน

3.8 ควรให้ความสำคัญต่อครูในสถานศึกษาที่ได้ผลิตผลงานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนตามภาระหน้าที่ความรับผิดชอบที่รัฐมอบให้

3.9 ควรให้มีการปลูกฝังจริยธรรมและจรรยาบรรณของนักวิจัยในท้องถิ่นเพื่อสร้างความศรัทธาต่อการพัฒนาการวิจัย

3.10 ควรจัดให้มีชมรมนักวิจัยในแต่ละจังหวัดเพื่อประสานกิจกรรมการวิจัยวิจัยกับการพัฒนาการเรียนการสอนในท้องถิ่น

3.11 ควรกำหนดบทบาทของเครือข่ายการวิจัยและหน้าที่ของเครือข่ายให้ชัดเจน จะต้องจัดตั้งองค์กรและบุคลากรการประสานงานการวิจัยในระดับเขตการศึกษา และระดับจังหวัดให้เป็นหน่วยงานอิสระทางการวิจัยทั้งนี้ไม่เพียงหน่วยงานต้นสังกัดกระทรวงศึกษาธิการเท่านั้น แต่รวมถึงหน่วยงานการศึกษาอื่น ๆ

3.12 จะต้องจัดตั้งคณะกรรมการการวิจัยในเครือข่ายทางการวิจัยระดับต่าง ๆ โดยมีคำสั่งแต่งตั้งของกระทรวงศึกษาธิการ จะต้องจัดทำเอกสารเป้าหมายของการดำเนินงานชี้แจงให้ผู้อยู่ในหน่วยงานทราบ เพื่อสร้างความเข้าใจและความมั่นใจในการทำวิจัย

3.13 ควรสร้างระบบการประสานงานของเครือข่ายงานวิจัยที่ชัดเจน โดยพิจารณาถึงปัญหาและอุปสรรค ความต้องการทั้งในระดับปฏิบัติ และระดับบริหารในแต่ละหน่วยงานทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

3.14 จะต้องช่วยกันประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการศึกษาของชาติ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาการศึกษา ด้วยระบบเทคนิควิธีการของกระบวนการวิจัย

ประภัสสร วงษ์ดี (2540 : 191) ได้เสนอแนะในการส่งเสริมการวิจัยดังนี้

1. สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน ควรจะให้การสนับสนุนครูที่สนใจทำผลงาน
2. หน่วยงานนิเทศก์ ควรจะต้องส่งเสริมให้ความรู้ด้านการวิจัย โดยอาจจะเชิญวิทยากรที่มีความรู้ ความสามารถในการวิจัยมาให้ความรู้กับครู และศึกษานิเทศก์ควรจะพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถที่จะเป็นที่ปรึกษาให้กับครูได้
3. หน่วยงานระดับกรม ควรจัดสรรงบประมาณให้กับครูที่สนใจทำวิจัยในชั้นเรียน โดยไม่ต้องจำกัดเรื่องที่จะทำวิจัย หรือจำกัดขอบเขตในการวิจัยมากเกินไป
4. ฝ่ายส่งเสริมและให้ความรู้ด้านการวิจัย ควรจะทำตำราที่อ่านเข้าใจง่าย และเผยแพร่ให้แพร่หลายในกลุ่มครู เพื่อครูจะได้มีแหล่งค้นคว้าและได้ความรู้เพิ่มเติม ทำให้เข้าใจการวิจัยได้ง่ายขึ้น
5. ผู้บริหาร ควรให้เวลาในการทำผลงานอย่างต่อเนื่อง

6. รัฐบาล ควรจัดสรรงบประมาณเพื่อนำมาสร้างหอสมุดที่เป็นแหล่งค้นคว้า
ใกล้บ้านให้กับครู เพื่อเป็นการไม่เสียเวลาในการเดินทางไปศึกษาค้นคว้า

7. หน่วยงานที่ทำหน้าที่ครู ควรจะพิจารณาถึงคุณสมบัติของผู้ที่จะเข้ามารับ
ราชการครู

ดังนั้นจะเห็นว่า แนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน เป็นวิธีการให้
การช่วยเหลือ สนับสนุนและส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนากระบวนการเรียน
การสอนในโรงเรียน ซึ่งจะต้องได้รับความร่วมมือจากบุคคลหลายฝ่ายให้การสนับสนุน
ให้มีปัจจัยเอื้อต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนให้ประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพ

3. ดึงจูงใจในการวิจัยในชั้นเรียน

เฮิร์ซเบิร์ก (Herzberg, 1959 : 60-63) ศึกษาพบว่า องค์ประกอบที่ส่งเสริม
สิ่งจูงใจ เพื่อให้คนปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ

1. ปัจจัยกระตุ้น (Motivator Factor) มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่
ความสำเร็จของงาน การได้รับการยอมรับนับถือ ลักษณะของงาน ความรับผิดชอบ และ
ความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน

2. ปัจจัยค้ำจุน (Hygiene Factor) มี 11 องค์ประกอบ ได้แก่ เงินเดือน
โอกาสที่ได้รับความก้าวหน้า ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ความสัมพันธ์กับเพื่อน
ร่วมงาน การปกครองบังคับบัญชา นโยบายการบริหารหน่วยงาน สภาพการทำงาน
ความเป็นอยู่ส่วนตัวและความมั่นคงของงาน

กิลเมอร์ และคณะ (Gilmer and others, 1960 : 91) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบ
ที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ไว้ 10 อย่าง ได้แก่ ความมั่นคงปลอดภัย โอกาส
ก้าวหน้าในการทำงาน การจัดการ ค่าจ้าง ลักษณะงานที่ทำ การบังคับบัญชา ลักษณะทาง
สังคม การคมนาคม และการติดต่อสื่อสาร สภาพการทำงานและสิ่งตอบแทน

จรัส สุวรรณเวลา (2529 : 137-141) ได้กล่าวถึงสิ่งจูงใจไว้ว่า คุณภาพของคนมิได้
อยู่ที่ความรู้ ความสามารถเพียงอย่างเดียวแต่อยู่ที่ใจที่จะทุ่มเทให้กับงานด้วย การอุทิศตนเป็น
หัวใจอย่างหนึ่งของความสำเร็จ ถ้าสภาพการทำงานเหมาะสมและได้รับการจูงใจอย่างถูกต้อง
คนจะสามารถผลิตผลงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น สิ่งจูงใจจะเป็นแรงกระตุ้นให้
คนทำงานเพราะอยากจะทำมากกว่าความรู้สึกรู้สึกว่าต้องทำ กำลังใจจะช่วยเป็นแรงเสริมทำให้
เกิดความพอใจด้านอารมณ์ซึ่งเป็นสิ่งที่ทุกคนต้องการด้วย สิ่งจูงใจอาจแบ่งได้เป็น 2 ประเภท
ใหญ่ คือ

1. สิ่งจูงใจที่เป็นรูปธรรม

- 1.1 รายได้
- 1.2 การเลื่อนตำแหน่ง
- 1.3 รางวัลตอบแทน
- 1.4 การให้ความสำคัญกับงานวิจัย
- 1.5 การให้ทุนดำเนินการเกี่ยวกับการวิจัย
- 1.6 ให้อุปกรณ์ เครื่องมือ ทุน ผู้ช่วยวิจัยและปัจจัยอื่น ๆ
- 1.7 ให้โอกาสเผยแพร่ผลงานวิจัย

2. สิ่งจูงใจที่เป็นนามธรรมหรือบรรยากาศจูงใจ คือการสร้างให้เกิดความ

ตระหนักในหน้าที่ของแต่ละคนในการสร้างบรรยากาศ สิ่งจูงใจที่เป็นนามธรรม ได้แก่

- 2.1 ค่านิยมพื้นฐานของการยอมรับบทบาทของการวิจัยและความเชื่อ

ในค่านิยม

- 2.2 การยอมรับในความสำเร็จในงาน
- 2.3 การให้ข้อมูลข่าวสารถึงความสำเร็จในงาน
- 2.4 การสร้างนักวิจัยที่เป็นนักคิด เพื่อเป็นพลังสำคัญของการผลิต

ความรู้

- 2.5 การจัดประชุมวิชาการ

ดังนั้น จะเห็นว่าการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อที่จะให้นักวิจัยมีกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ให้เต็มกำลังความสามารถและได้ผลงานให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ จึงต้องอาศัยสิ่งจูงใจที่เป็นทั้งสิ่งที่เป็นรูปธรรมและสิ่งจูงใจที่เป็นนามธรรม

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1 งานวิจัยในประเทศ

วีรพล ฤๅลาตแยม (2544 : 68-70) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การวิจัยในชั้นเรียนของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู ผลการวิจัยพบว่า ครูประถมศึกษาจำนวนร้อยละ 15.21 เท่านั้นที่เคยทำวิจัยในชั้นเรียน จำนวนร้อยละ 7.60 ทำวิจัย 1 เรื่อง และร้อยละ 6.14 ทำวิจัย 2-5 เรื่อง โรงเรียนประถมศึกษาให้การสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนในระดับ “ปานกลาง” ครูประถมมีความรู้และทักษะในการทำวิจัยอยู่ในระดับ “น้อย” แต่ครูประถมมีความคิดเห็นว่าตนเองมีลักษณะของนักวิจัยอยู่ในระดับ

“มาก” ปัญหาในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูประถมอยู่ในระดับ “มาก” ได้แก่ การขาดความรู้เกี่ยวกับหลักการวิจัย ขาดแหล่งค้นคว้าเกี่ยวกับการวิจัย ขาดงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์สนับสนุนการวิจัยและขาดผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษางานวิจัย เป็นต้น ความต้องการการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูประถม มีอยู่ในระดับ “มาก ” ได้แก่ การสนับสนุนด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ ผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการวิจัยและแหล่งศึกษาค้นคว้างานวิจัย

เรวดี อาษานาม (2544 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การรับรู้ปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนของครูประถมศึกษาในเขตบริการทางการศึกษาของสถาบันราชภัฏมหาสารคาม พบว่าครูมีจำนวนน้อยมากที่เคยทำการวิจัยในชั้นเรียนแม้จะเคยเรียนวิชาวิจัยในชั้นเรียน สาเหตุที่ทำให้ครูไม่ทำการวิจัยอาจเนื่องจากไม่เคยศึกษาผลงานวิจัย ขาดแหล่งค้นคว้า หรือมีแหล่งค้นคว้าไม่เพียงพอ และไม่เคยเข้ารับการอบรมหรือประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน ครูส่วนมากเห็นว่าผลการวิจัยในชั้นเรียนสามารถนำไปปรับปรุงการเรียนการสอนได้ ซึ่งนับว่าครูเห็นความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน แต่มีครูเห็นว่าครูสามารถสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพไม่ต้องทำหรือประยุกต์ผลงานวิจัย ซึ่งเป็นความเห็นที่ขัดแย้งกันสาเหตุอาจเนื่องมาจากไม่เคยประยุกต์ผลงานวิจัยไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนแม้ว่าจะเห็นคุณค่าของการวิจัยในชั้นเรียนและครูได้สอนตามที่เคยได้ปฏิบัติมาแบบเดิม ๆ ครูมีความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนน้อยและขาดความรู้เกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งอาจจะเป็นสาเหตุสำคัญที่ครูทำการวิจัยในชั้นเรียนน้อย สาเหตุอีกประการหนึ่งที่สนับสนุนเรื่องนี้คือครูมีความเห็นว่าตนเองมีคุณลักษณะของนักวิจัย ซึ่งถ้าได้มีการพัฒนาความรู้ ทักษะและความสามารถในการทำวิจัยรวมทั้งได้รับการสนับสนุนจากบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ครูน่าจะสามารถทำวิจัยในชั้นเรียนได้เป็นอย่างดี ปัญหาที่สำคัญในการทำวิจัยในชั้นเรียน ได้แก่ การวิเคราะห์และการนำปัญหาการเรียนการสอนไปเป็นหัวข้อในการทำวิจัย การออกแบบหรือการวางแผนการวิจัยและการสร้างเครื่องมือการวิจัย ปัญหาเกี่ยวกับการวางแผนการวิจัย ความรู้และทักษะในการทำวิจัย ขาดแหล่งค้นคว้างานวิจัย การเผยแพร่ผลงานวิจัยในชั้นเรียนยังไม่เป็นที่กว้างขวาง ครูบางคนขาดนิสัยรักการอ่านหรือไม่มีเวลาในการอ่าน ครูมีรายได้น้อยไม่สามารถซื้อตำราหรือวารสาร ปัญหาเกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือในการวิจัย ครูประถมศึกษามีความต้องการที่สำคัญเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน 4 ประการ คือ ต้องการงบประมาณในการทำวิจัยในชั้นเรียน ต้องการที่ปรึกษา ต้องการแหล่งความรู้สำหรับศึกษาเพื่อทำการวิจัย และต้องการความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน

เทวี พรหมมิตะ (2544 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลของการเสริมพลังอำนาจครู โดยการพัฒนาความสามารถด้านการวิจัยปฏิบัติการ ในชั้นเรียนตามแนวคิดความร่วมมือ การออกแบบด้วยวิธีผสมผสาน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. จากข้อมูลการวิจัยเชิงสำรวจพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีประสบการณ์ในการทำวิจัย ร้อยละ 66.84 โดยครูที่เคยทำการวิจัยมีประสบการณ์การฝึกอบรมการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนร้อยละ 81.98 และมีความต้องการฝึกอบรม ร้อยละ 56.57 รูปแบบการทำวิจัยแบบทางการ ร้อยละ 70.1 ลักษณะการทำวิจัยแบบรายบุคคล ร้อยละ 78.1 โดยมีรูปแบบความร่วมมือระหว่างบุคคลภายในโรงเรียนมากที่สุด

2. กระบวนการเสริมพลังอำนาจ ครูใช้วิธีการบรรยายให้มีความรู้และการสนับสนุนส่งเสริมให้การช่วยเหลือครูในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

3. สำหรับผลการวิจัยกรณีศึกษาพบว่า หลังการเสริมพลังอำนาจ ครูในโรงเรียนที่เป็นกรณีศึกษาทำวิจัยมากกว่าร้อยละ 50 ในแต่ละโรงเรียนมีการทำวิจัยแบบไม่เป็นการมากกว่าร้อยละ 60 ลักษณะการทำวิจัยเป็นแบบรายบุคคลมากกว่าร้อยละ 70 รูปแบบความร่วมมือในการทำวิจัยที่พบเป็นความร่วมมือระหว่างบุคคลภายในโรงเรียน โดยไม่มีบุคคลภายนอกให้ความช่วยเหลือ ประเด็นปัญหาวิจัยที่ศึกษาส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของนักเรียนและปัญหาจัดการเรียนการสอนของครู

วิไลพรรณ เสรีวัฒน์ (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการทำวิจัยของครูแกนนำกรมสามัญศึกษาจังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยในชั้นเรียนของครูแกนนำ ด้านการดำเนินการโรงเรียนได้กำหนดนโยบายส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีการวิจัยในชั้นเรียนอย่างกว้างขวางมากที่สุด รองลงมาคือ ส่งเสริมการนำผลการวิจัยใช้ในการเรียนการสอน ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ครูแกนนำส่วนมากมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนจากการอบรมสัมมนา ผู้บริหารให้การสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยการให้ขวัญและกำลังใจเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนที่ควรได้รับการพัฒนาด้วยการวิจัยในชั้นเรียนส่วนมาก คือ การผลิตและการใช้สื่อการเรียน การสอน ปัญหาที่ครูแกนนำส่วนมากที่พบเกี่ยวกับกับเรียน คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ครูแกนนำที่เคยทำและไม่เคยทำวิจัยในชั้นเรียน มีจำนวนใกล้เคียงกัน เหตุผลที่ครูแกนนำขอคำปรึกษาที่ทำการวิจัยในชั้นเรียน คือ เพื่อนครูที่มีความรู้ความสามารถ ด้านงบประมาณ ครูแกนนำส่วนมากใช้ทุนส่วนตัว การทำวิจัยในชั้นเรียนด้านวัสดุอุปกรณ์ แหล่งข้อมูล ที่ครูแกนนำใช้เพื่อการทำวิจัย คือ งานวิจัย เอกสาร ในสาขาที่เกี่ยวข้อง ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูแกนนำโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านที่มีปัญหามาก คือ ด้านวัสดุอุปกรณ์และด้านงบประมาณการทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารมีบทบาทต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนในภาพรวมในระดับมาก โดยส่งเสริมมากที่สุด คือ ด้านการให้ความสำคัญต่อการวิจัยในชั้นเรียน และส่งเสริมน้อยที่สุดคือ การส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน

ศักดิ์คำ อุปมาใต้ (2544 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษาเขตพัฒนาคุณภาพการศึกษาลุ่มน้ำพอง สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยดังนี้

1. สภาพการส่งเสริมและสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนพบว่า โรงเรียนส่วนมากยังไม่ได้ดำเนินการเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผู้สอนทำการวิจัยในชั้นเรียน ทั้งด้านนโยบายการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านงบประมาณ ด้านเวลา ด้านแหล่งศึกษาค้นคว้า วัสดุอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกสำหรับการวิจัยในชั้นเรียน

2. สภาพความรู้ ความเข้าใจในการวิจัยในชั้นเรียนพบว่าครูผู้สอนที่ทำการวิจัยในชั้นเรียน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ครูผู้สอนที่ไม่ได้ทำวิจัยในชั้นเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียนในระดับน้อย และมีความรู้ความเข้าใจ 3 อันดับสุดท้าย คือ การเลือกใช้สถิติต่าง ๆ ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับลักษณะของข้อมูล การแปลผลจากข้อมูลที่วิเคราะห์เรียบร้อยแล้ว และวิธีเขียนผลการวิจัย

3. ปัญหาและความต้องการการทำวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ครูผู้สอนที่ทำการวิจัยในชั้นเรียนและครูผู้สอนที่ไม่ได้ทำการวิจัยในชั้นเรียนประสบปัญหาที่ทำวิจัยในชั้นเรียนที่คล้ายกัน คือ โรงเรียนไม่มีนโยบายในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผู้สอนทำการวิจัยในชั้นเรียน ขาดงบประมาณ ไม่มีเวลาเพียงพอ ขาดแหล่งศึกษาค้นคว้าประกอบการวิจัย ขาดความรู้และทักษะในการวิจัย ครูมีความต้องการให้โรงเรียนสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนทุก ๆ ด้านอยู่ในระดับมาก

4. สภาพการดำเนินงานการวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ครูผู้สอนที่ทำการวิจัยในชั้นเรียนได้ดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนตามกระบวนการวิจัยทางการศึกษา วิธีการที่ครูใช้ในการวิจัยในชั้นเรียนส่วนมาก คือ การวิจัยเชิงทดลอง ผลการวิจัยสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนได้ในระดับมาก และครูมีการเผยแพร่ผลงานการวิจัยในชั้นเรียนด้วยการเข้าร่วมแสดงนิทรรศการทางวิชาการ

ประนอม เจริญชนม์ (2544 : 109) ได้ศึกษาเปรียบเทียบและวิเคราะห์จำแนกปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อครูประถมศึกษาที่เคยทำวิจัยและไม่เคยทำวิจัยของข้าราชการครูสายผู้สอน ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของตัวแปรกลุ่มครูที่เคยทำวิจัยและไม่เคยทำวิจัย ปรากฏว่ากลุ่มครูที่เคยทำวิจัยและไม่เคยทำวิจัยมีความสามารถทางการวิจัย เจตคติต่อการทำวิจัย แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และการพัฒนาตนเองทางการวิจัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตัวแปรด้านภาระงานและการสนับสนุนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ส่วนตัวแปรอายุ การสนับสนุนของผู้บริหารและความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงานแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บุรินทร์ ทองแมน (2545 : 165 -170) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การติดตามผลการพัฒนาและส่งเสริมครูในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ พบว่า

1. ความรู้ความต้องการเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน ครูผู้สอน ผู้บริหารและศึกษานิเทศก์มีความรู้ความเข้าใจแตกต่างกัน โดยศึกษานิเทศก์มีมากที่สุด รองลงมาคือครูผู้สอนและผู้บริหารตามลำดับ

2. ครูผู้สอนต้องการเพิ่มพูนความรู้ในระดับ “มาก” ในการเลือกนวัตกรรมในการวิจัยในชั้นเรียน การตรวจสอบคุณภาพของนวัตกรรมการศึกษา เอกสารที่เกี่ยวข้องและการอ้างอิง ส่วนที่ครูผู้สอนที่มีความต้องการในระดับน้อย คือ การสำรวจปัญหาในชั้นเรียน การสังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียนและการวิเคราะห์พฤติกรรมนักเรียน

3. ความคิดเห็นและเจตคติต่อการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน ผู้บริหารโรงเรียนละศึกษานิเทศก์ ส่วนใหญ่มีเจตคติที่ดีต่อการทำวิจัย การวิเคราะห์ปัญหาในชั้นเรียน กลุ่มทักษะภาษาไทย มีการวิเคราะห์มากที่สุด รองลงมาคือกลุ่มทักษะคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตตามลำดับ

สุชาติ ตั้งใจ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ ผลการวิจัยพบว่า การทำวิจัยของครูประถมศึกษา ได้ดำเนินการเพื่อแก้ปัญหาที่พบในการจัดการเรียนการสอน ครูส่วนมากใช้งบประมาณส่วนตัวในการทำวิจัย ได้รับคำปรึกษาจากผู้บริหารและเพื่อนร่วมงาน รูปแบบการวิจัยเป็นการสำรวจและการทดลอง ปัญหาในการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับ “ปานกลาง” ครูประถมศึกษามีความเห็นว่ ความรู้เกี่ยวกับการวิจัยเป็นปัญหาที่สำคัญ “มาก”

ต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน นอกจากนั้นที่ปรึกษาในการทำวิจัย งบประมาณ และเวลา ก็เป็น ปัจจัยที่สำคัญ “ปานกลาง” เช่นเดียวกัน

ประสิทธิ์ ศักดิ์คำดวง (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ความต้องการ พัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการ ประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด” ผลการวิจัยพบว่า

1. ความต้องการพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ครูผู้สอนมีความต้องการพัฒนา การวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน คือ ด้านเนื้อหา และด้านวิธีการพัฒนา ส่วนด้าน ระยะเวลามีความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง

2. ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศ และขนาดของโรงเรียนต่อความต้องการ พัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการ ประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ทั้งโดยภาพรวมและเป็นรายด้าน

3. ครูผู้สอนได้มีการเสนอแนะการพัฒนาการวิจัยของครูดังนี้ ด้านเนื้อหา ให้ความรู้เทคนิคการอ่านรายงานวิจัย ด้านวิธีการพัฒนา จัดให้มีแหล่งค้นคว้างานวิจัย และ ด้านระยะเวลา ควรอบรมเรื่องการวิจัยในชั้นเรียนให้แก่ครูใช้เวลา 3-5 วัน

กนิษฐา เต็มธนะศักดิ์ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ตัวแปรบางประการที่ สัมพันธ์กับความสามารถเชิงปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียนของครู ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด กรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ปรากฏผลดังนี้

1. ความสามารถเชิงปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียนของครู ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็น รายด้าน อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

2. ตัวแปรเจตคติมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสามารถเชิงปฏิบัติการวิจัย ในชั้นเรียนของครูในในระดับปานกลาง และวุฒิการศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับ ความสามารถเชิงปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียนของครูในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01

3. ตัวแปรเจตคติ วุฒิการศึกษา และเพศ ร่วมกันอธิบายความแปรปรวน ของความสามารถเชิงปฏิบัติการในการวิจัยในชั้นเรียนของครู ได้ร้อยละ 27.2

ขนิษฐา ตีวงศ์ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาและแนวทาง
แก้ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูประถมศึกษา จังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูประถมศึกษามีปัญหาการวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง
ด้านที่มีปัญหาในระดับมาก ได้แก่ ด้านงบประมาณ และด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านที่มีปัญหาใน
ระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน ด้านแหล่งข้อมูล และด้าน
บุคลากรที่เกี่ยวข้อง ด้านที่มีปัญหาในระดับน้อย ได้แก่ ด้านการดำเนินงาน

2. แนวทางการแก้ปัญหาการวิจัยในชั้นเรียน

2.1 ด้านความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน ได้แก่ การเข้ารับการอบรม
สัมมนาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน

2.2 ด้านการดำเนินการ ได้แก่ ระบุโครงการวิจัยในชั้นเรียนเป็น
แผนปฏิบัติการของสถานศึกษา จัดทำป้ายนิเทศเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนและเผยแพร่ผลงาน
การวิจัยในชั้นเรียนของครู ประกาศเกียรติคุณยกย่องครูที่ประสบผลสำเร็จในการวิจัยใน
ชั้นเรียน จัดนิทรรศการแสดงผลงานครูที่ประสบผลสำเร็จในการทำวิจัยในชั้นเรียน
เชิญวิทยากรจากส่วนกลางมาให้ความรู้ ให้คำแนะนำและเป็นที่ปรึกษา นำการวิจัยในชั้นเรียน
มาเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินความคิดความชอบของครู พร้อมทั้งประเมินโรงเรียน

2.3 ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แต่งตั้งทีมที่ปรึกษาภายในโรงเรียน
หรือกลุ่มโรงเรียนสนับสนุนและให้กำลังใจให้เพื่อนร่วมงาน เพื่อให้เห็นความสำคัญของการ
วิจัยในชั้นเรียนและการสนับสนุนอย่างจริงจัง นิเทศ ติดตามการทำงานของคุณครูอย่างสม่ำเสมอ

2.4 ด้านงบประมาณ ได้แก่ จัดงบประมาณสนับสนุนการทำวิจัยใน
ชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง จัดหางบประมาณสนับสนุนแก่ครูที่พัฒนาการเรียนการสอนโดยการใช้
กระบวนการวิจัยในชั้นเรียน พิจารณาเพิ่มงบประมาณแผนงานวิชาการ

2.5 ด้านวัสดุอุปกรณ์ ได้แก่ สถานศึกษาจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกให้
เพียงพอและตรงกับความต้องการของครูในการทำวิจัยในชั้นเรียนตามความเหมาะสมของงาน

2.6 ด้านแหล่งข้อมูล ได้แก่ จัดตั้งแหล่งวิชาการเพื่อการศึกษาค้นคว้า
งานวิจัยประสานระหว่างกลุ่มโรงเรียนในการศึกษาค้นคว้างานวิจัย จัดหาวารสารด้านการวิจัย
วัดผลประเมินผลมาใช้ในแหล่งวิชาการ นำผลงานวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนที่ประสบ
ผลสำเร็จมา จัดแสดงเผยแพร่

เพลินพิศ ดาศักดิ์ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอวานรนิวาส จังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า

1. บทบาทในการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน มีความคิดเห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการปฏิบัติในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านการนำผลการวิจัยไปใช้ มีการปฏิบัติในระดับ มาก

1.1 ผู้บริหารโรงเรียน มีความคิดเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีการปฏิบัติโดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น ด้านการกำหนดแผนในการทำวิจัยในชั้นเรียนมีการปฏิบัติในระดับมาก

1.2 ครูผู้สอน มีความคิดเห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการปฏิบัติโดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับ ปานกลาง 3 ลำดับแรก ได้แก่ ด้านการกำหนดแผนในการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการกำหนดนโยบายในการทำวิจัยในชั้นเรียน และด้านการนำผลการวิจัยไปใช้

2. ความคิดเห็นระหว่างโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่เกี่ยวกับการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา พบว่าผู้บริหารโรงเรียนมีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านทรัพยากรและแหล่งทุนในการทำวิจัยในชั้นเรียน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดเล็กแตกต่างจาก โรงเรียนขนาดกลางและ โรงเรียนขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความคิดเห็นระหว่างครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่เกี่ยวกับการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา พบว่าผู้บริหารโรงเรียนมีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านการกำหนดนโยบายในการทำวิจัยในชั้นเรียน การกำหนดแผนในการทำวิจัยในชั้นเรียน ทรัพยากรและแหล่งทุนในการทำวิจัยในชั้นเรียน และที่ปรึกษาในการทำวิจัยในชั้นเรียน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ด้านทรัพยากรและแหล่งทุนในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ผดุงศักดิ์ วิไลลักษณ์ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนโดยรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านปัญหาอุปสรรคการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านความเข้าใจ และความตระหนักในการทำวิจัยในชั้นเรียน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ด้านสภาพการทำวิจัยในชั้นเรียน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนปัจจัยภายนอกมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

2. การเปรียบเทียบปัจจัยภายในที่ส่งผลต่อการทำวิจัยของครูผู้สอนโดยรวม มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน และเมื่อจำแนกตามตำแหน่งของครูผู้สอน ภูมิการศึกษา การผ่านการอบรมและประสบการณ์ในการสอน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

3. การเปรียบเทียบปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนโดยรวม มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน และเมื่อจำแนกตามตำแหน่งของครูผู้สอน ภูมิการศึกษา การผ่านการอบรม และประสบการณ์ในการสอน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

พรพิมาน วงษ์ปัดดา (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9 ปรากฏผลดังนี้

ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงอย่างเดียวต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู คือ แรงจูงใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน ความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน ตัวแปรที่มีผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู คือ นโยบายการศึกษาชาติในการทำวิจัยในชั้นเรียน เจตคติในการทำวิจัยในชั้นเรียน บรรยากาศที่เอื้อต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน วัสดุและแหล่งวิชาการภายในการทำวิจัยในชั้นเรียน ตัวแปรทางอ้อมที่มีผลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู คือ คุณสมบัติของนักวิจัย และงบประมาณในการทำวิจัยในชั้นเรียน ตัวแปรอิสระทั้งหมดสามารถทำนายการทำวิจัยในชั้นเรียนได้ร้อยละ 56.70

การวิจัยในครั้งนี้ทำให้ค้นพบโครงสร้างความสัมพันธ์ของปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู และความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ ที่ค้นพบให้เกิดประโยชน์ต่อการวางแผน เพื่อพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูมัธยมศึกษาต่อไป

สุมาลี ภูธาดุเพชร (2547 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการวิจัยในชั้นเรียน ของครูผู้สอนในระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ผลการวิจัยปรากฏ ดังนี้

1. ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในระดับมัธยมศึกษา คือความสำเร็จของงาน ศักยภาพของผู้วิจัย ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน การได้รับความยอมรับนับถือ การปกครองบังคับบัญชา และนโยบายและการบริหาร

2. รูปแบบปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ปรากฏดังนี้ ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงต่อการวิจัยในชั้นเรียน ได้แก่ ความสำเร็จของงาน และศักยภาพของผู้วิจัย ตัวแปรที่มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการวิจัยในชั้นเรียน คือ ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อการวิจัยในชั้นเรียน ได้แก่ การได้รับความยอมรับนับถือ การปกครองบังคับบัญชา และนโยบายและการบริหาร ครูผู้สอนควรได้รับการส่งเสริมในด้านการสร้างความสำเร็จของการวิจัยในชั้นเรียน ด้านศักยภาพของผู้วิจัยในชั้นเรียน ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน และยอมรับนับถือครูผู้สอนที่ประสบผลสำเร็จในการทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อเป็นการสนับสนุนให้ครูผู้สอนทำวิจัยในชั้นเรียนได้อย่างมีคุณภาพ

นัฏรพณ์ ทองแสน (2547 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ผลการวิจัยปรากฏ ดังนี้

1. ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 มีสภาพการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านคุณลักษณะของนักวิจัย ด้านการสนับสนุนการวิจัย ด้านความรู้เกี่ยวกับการวิจัย และด้านทักษะในการวิจัยตามลำดับ

2. ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 มีระดับปัญหาในการทำวิจัยในชั้นเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการสนับสนุนการวิจัยและด้านผู้วิจัย

3. ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 มีระดับความต้องการการแก้ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านผู้วิจัยและด้านการสนับสนุนการวิจัย

4. ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ที่มีขนาดต่างกันมีการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีการดำเนินการวิจัยใน

ชั้นเรียนโดยภาพรวมแตกต่างกันกับสถานศึกษาขนาดกลางและสถานศึกษาขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดกลางกับครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดเล็ก มีการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

โยภา ศรีงาม (2548 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 พบว่า

1. สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 มีปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมและรายด้าน 3 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง และอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน เรียงลำดับด้านที่มีปัญหามากไปหาน้อย คือ ด้านการพัฒนาวิธีการหรือนวัตกรรม ด้านการนำวิธีการ หรือนำนวัตกรรมไปใช้ ด้านการสรุปผล ด้านการกำหนดวิธีการในการแก้ปัญหา และด้านการสำรวจและวิเคราะห์ปัญหา ตามลำดับ

2. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างขนาดสถานศึกษาและตำแหน่ง ต่อปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 โดยรวมและรายด้าน 3 ด้าน คือ ด้านการสำรวจและวิเคราะห์ปัญหา ด้านการกำหนดวิธีการในการแก้ปัญหาและด้านการพัฒนาวิธีการหรือนวัตกรรม ส่วนด้านการนำวิธีการหรือนวัตกรรมไปใช้และด้านการสรุปผล พบว่า ไม่มีปฏิสัมพันธ์

สมาน พบวันดี (2549 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. ระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ คือ ด้านการส่งเสริมให้เกิดผลสำเร็จในงานวิจัย ด้านให้การยอมรับนับถือของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนและด้านการพัฒนาความรู้แก่ครูผู้ทำวิจัยอย่างต่อเนื่อง

2. เมื่อเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน โรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 พบว่า การปฏิบัติงานตามบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ที่เป็นผู้บริหารกับครูผู้สอน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยของผู้บริหารมีค่ามากกว่าของครูผู้สอน และโรงเรียนขนาดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

โดยค่าเฉลี่ยของโรงเรียนขนาดใหญ่มีค่ามากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็กตามลำดับ

3.2 งานวิจัยต่างประเทศ

เคนเนตท์ (Kenneth. 1992 : 369) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาครูนักวิจัยในโรงเรียนประถมศึกษาตอนปลายของรัฐเพนซิลวาเนียตอนเหนือพบว่า มีบทสรุปเกี่ยวกับการวิจัยของครูทั้งหมด 6 หัวข้อใหญ่ ๆ แต่ข้อสรุปที่ 3 ถึง 6 สะท้อนถึงความคิดของผู้เข้าร่วมในประเด็นการวิจัยของครูถึงขั้นตอนการพัฒนาคุลากร โดยสรุปข้อที่ 3 คือ การสนับสนุนและให้ความร่วมมือจากฝ่ายบริหารที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความพยายามทำวิจัยของครู คือ เวลาและทัศนคติ ข้อสรุปที่ 6 คือการส่งเสริมงานวิจัยของครูในโรงเรียนของรัฐเพนซิลวาเนียเพื่อพัฒนาคุลากรเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ อย่างไรก็ตามต้องทำด้วยความสมัครใจ ทำเป็นระบบและร่วมมือร่วมใจกัน

วอร์นเนอร์ และอดัม (Warner and Adams. 1998 : Website) ได้ศึกษาตัวอย่างของการวิจัยในชั้นเรียนพบว่า การวิจัยในชั้นเรียนได้นำมาเป็นแนวทางในการประเมินเป็นวิธีที่นักการศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาสามารถใช้ข้อมูล เอกสารรายงาน การเก็บข้อมูล และผลสะท้อนกลับในการปฏิรูปรงานวิจัย 3 เรื่อง ได้แสดงให้เห็นถึงความจำเป็นที่ครูต้องใช้การวิจัยในชั้นเรียน เป็นแนวทางในการพัฒนาทางด้านภาษาของเด็ก ในอีกแง่มุมหนึ่ง คือ การวิจัยในชั้นเรียนนั้นเกี่ยวข้องกับการรับรู้ของผู้ปกครองต่อสมรรถภาพของครู

ทีเบ - เมสซิโน และแวน อัลเลอร์ (Tebo - Messina and Van Aller. 1998 : Website) ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนกับสาขาการบัญชี ซึ่งทำการสอนโครงการวิจัยการเรียน โดยที่ผู้สอนค่อย ๆ แทรกโครงการและการบรรยาย โดยไม่ก่อให้เกิดปัญหา ไม่สร้างความล้มเหลว แต่ให้ผลดีในด้านต่าง ๆ จากการศึกษาทำให้เชื่อได้ว่าการบริหารโดยการใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียนก่อให้เกิดการเรียนการสอนในสาขาการบัญชีมีประสิทธิภาพ

ครอส เค (Cross K. 1998 : Website) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การส่งเสริมความเชี่ยวชาญของครูโดยใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียน พบว่า การวิจัยในชั้นเรียนนั้นเป็นตัวที่บ่งบอกถึงการศึกษาว่า “ทำไม” และ “อย่างไร” ในการเรียนรู้ ซึ่งทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีศักยภาพและเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้อย่างแท้จริง

มิงกุซซี่ (Mingucci. 2001 : 451-A) ได้ศึกษาการวิจัยเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาครูมืออาชีพ พบว่า การทดสอบครั้งนี้เป็นการตอบคำถามเกี่ยวกับการวิจัยเชิงปฏิบัติการหรือ

การวิจัยในชั้นเรียนของครู โดยการใช้เครื่องมือที่หลากหลาย ประกอบด้วยแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ โดยการบันทึกผลทั้งภาคสนามและเรื่องเล่า ข้อมูลที่มีหลายวิธี เช่น การฝึกหัดจากการรายงานบุคลิกภาพ ความเชื่อมั่นในมืออาชีพ ผู้มีส่วนร่วมกับการรายงานเพิ่มความเกี่ยวข้องกับการสอน กระบวนการเรียนรู้ และความรู้สึกของการประสบความสำเร็จในการเรียนในอนาคตการศึกษาได้เตรียมการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อช่วยเหลือสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยการออกแบบให้ตระหนักถึงการสะท้อนผล โดยการวิจัยเชิงปฏิบัติการเน้นการพัฒนาครูมืออาชีพ การมีส่วนร่วมในการทำงาน การตรวจสอบการบริหารการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

บราว (Brow. 2002 : 1304-A) ได้ศึกษาปรับปรุงวิธีการสอน โดยใช้วิธีการวิจัยปฏิบัติการ โดยเน้นศึกษาการรับรู้ของครู เกี่ยวกับอิทธิพลข้อวิจัยปฏิบัติที่มีผลต่อแนวความคิดในการปฏิบัติใช้และการรับรู้ผลกระทบของความคิดดังกล่าวต่อการปฏิบัติการสอน การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ศึกษาการรับรู้ทั้งหมด 4 ประเด็น ได้แก่บทบาทของครู ความรู้ของครูเกี่ยวกับการสอน การปฏิบัติการสอนและผลสะท้อนต่อการปฏิบัติการสอน การเก็บรวบรวมข้อมูลในการสัมภาษณ์ การสังเกตในห้องเรียนและจากผลงานของครูและนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า ครูมีการรับรู้ทั้ง 4 ประเด็นเปลี่ยนแปลงไป การเข้าร่วมทุกขั้นตอนของการวิจัยเชิงปฏิบัติการทำให้โครงสร้างในด้านวิธีการ สำหรับการนำไปใช้และการวิเคราะห์กระบวนการสอนและการเรียนรู้ ทั้งการกำหนดโครงสร้างดังกล่าว ช่วยชี้แนะให้ครูเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและการสะท้อนผลข้อมูลอย่างเป็นระบบ

ครอสไดล์ (Croasdaile. 2005 : 961-A) ได้ศึกษาปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานวิจัยของครู : กรณีศึกษา การทำวิจัยของครู จากการศึกษาถึงแม้จะรายงานคุณค่าของงานวิจัยของครูต่อคณาจารย์และวงการศึกษาอย่างแพร่หลาย แต่งานวิจัยนั้นมาจากอาจารย์บางกลุ่มภายในประเทศ การศึกษาที่เกิดขึ้นจากปัญหาการจัดระเบียบของสังคม พบว่า ความข้องเกี่ยวในงานวิจัยของอาจารย์อาจมีความสัมพันธ์กับการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมและโครงสร้างในการบริหารในสถานศึกษา ในผลการสำรวจถึงผลปัจจัยต่าง ๆ ของโครงสร้างการบริหาร ได้แก่ วัฒนธรรมของสถานศึกษา คุณค่าของการทำงานเป็นทีม การตอบสนองและการสนับสนุนของการวิจัย และสะดวกเวลาและวัสดุต่อการทำวิจัย อาจารย์ที่อยู่ในโรงเรียนที่มีวัฒนธรรมในการสนับสนุนในการทำวิจัยมีแนวโน้มที่จะเข้าสู่หรือเกี่ยวข้องกับงานวิจัย การมีส่วนร่วมในการทำวิจัย เมื่อทีมงานมีการตอบสนองต่อการทำวิจัยนั้น เป็นอย่างดี ความเป็น

สมาชิกของกลุ่มวิจัยของอาจารย์มีความสัมพันธ์กับความข้องเกี่ยวของอาจารย์ในงานวิจัย นอกจากนั้น สภาวะแวดล้อมของสถานศึกษาหรือโรงเรียนมีผลกระทบต่อการวิจัยในชั้นเรียน

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในชั้นเรียน ทำให้ทราบว่าครูได้นำกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนมาใช้เพื่อพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการเรียน การพัฒนานวัตกรรมและการนำนวัตกรรมไปใช้เพื่อการเรียนการสอน ทำให้ผู้วิจัยทราบแนวทางการวิจัยในชั้นเรียน เห็นความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัยในชั้นเรียน รวมถึงรูปแบบ กระบวนการ ขั้นตอนในการวิจัยในชั้นเรียน ปัจจัยที่เอื้อต่อการวิจัยในชั้นเรียน และแนวทางส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน รวมทั้งปัญหาการวิจัยในชั้นเรียนในหลาย ๆ ด้าน คือ ด้านความรู้ในการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการดำเนินงาน ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์และด้านแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในชั้นเรียนและระดับความต้องการแก้ปัญหาในการวิจัยในชั้นเรียนของครูในด้านต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วที่มีผลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนทำให้ประสบผลสำเร็จสูงสุดและตามวัตถุประสงค์ของผู้วิจัย ทั้งยังเป็นแนวทางให้ผู้สนใจศึกษานำไปเป็นแบบอย่างในการจัดทำต่อไป